

Ekstrakt

Siste Sjanse har foretatt en kartlegging og verdivurdering av naturtyper i Bærum. Arbeidet har dels bestått i en gjennomgang av eksisterende litteratur om natur i kommunen og dels har kartleggingen blitt foretatt som feltarbeid. Det meste av feltarbeidet har blitt gjort som en del av skogtaksten som foregikk i 1999, samt at det er blitt foretatt tilleggsregistreringer i 2000. Rapporten er utarbeidet for å gi en oversikt over hvordan arbeidet har blitt gjennomført og for å gi en beskrivelse av naturgrunnlaget i kommunen.

Stikkord

Akershus
Bærum
Biologisk mangfold
Naturtyper
Nøkkelbiotoper
Rødlistearter

ISSN: 1501-0708

ISBN: 82-92005-12-9

Siste Sjanse – rapport 2001-2

Tittel

Kartlegging og verdisetting av naturtyper i Bærum kommune

Forfatter

Terje Blindheim

Dato

10. februar 2001

Antall sider

54

Økonomisk støtte

Rapporten og arbeidet som ligger bak den er finansiert av Bærum kommune og Fylkesmannen i Oslo og Akershus gjennom DN.

Siste Sjanse, Maridalsveien 120, 0461 OSLO Telefon 22 71 60 95
E-post: terje@sistesjanse.no, Nettadresse: www.sistesjanse.no

Forord

Siste Sjanse har i løpet av 1999 og 2000 kartlagt og verdisatt naturtyper (nøkkelbiotoper) i Bærum kommune. Arbeidet har bestått av feltarbeid og databehandling, samt rapportering. Som konsulent har vi hatt god kontakt med de ansvarlige for prosjektet i kommunen.

Jeg vil rette en spesiell takk til Svein Finnanger, Terje Johannesen, Leif Skar, Nina Sandok, Christian Holo og Anne Marie Eriksen for godt samarbeid i løpet av prosjektperioden. Jeg vil også takke alle som har bidratt med opplysninger i form av rapporter, feltarbeid eller samtaler. En spesiell takk til Tom Hellig Hofton, Ingunn Løvdal, Geir Gaarder og Kjell Magne Olsen for bidrag til feltarbeidet.

Siste Sjanse og undertegnede håper at denne rapporten, som er en oppdatering av foreløpig rapport fra 2000, kan være med på å øke forståelsen for hvordan det biologiske mangfoldet i Bærum kommune skal forvaltes. Vi håper også at rapporten kan danne grunnlaget for en offisiell biologisk mangfold rapport for Bærum som kommunen selv vil utarbeide.

Oslo, 20. januar 2001.

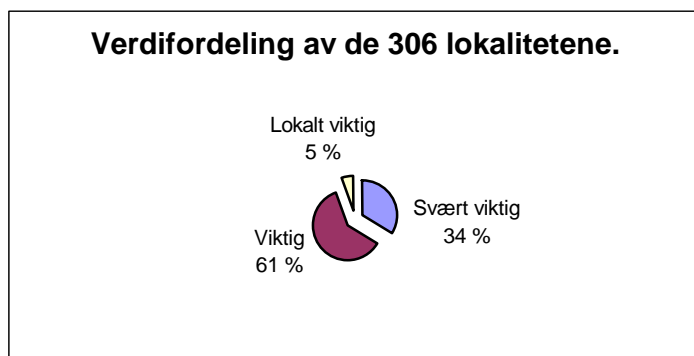
Terje Blindheim
Siste Sjanse

Sammendrag

Siste Sjanse har gjennomført kartlegging og verdisetting av naturtyper i Bærum kommune etter DN håndbok 13. Kartleggingen er basert på feltarbeid (i forbindelse med skogbruksmeldinger i skog), gjennomgang av eksisterende litteratur, herunder også herbariemateriale, samt kontakt med enkeltpersoner, foreninger og Vel som kjenner kommunen godt. De aller fleste naturtypene som har blitt prioritert i prosjektet er viktige eller svært viktige for bevaring av biologisk mangfold.

Det er totalt vurdert ca. 4-500 områder eller enkeltartsforekomster (herbariebelegg) i prosjektet. Av disse er 103 lokaliteter prioritert som svært viktige, 187 som viktige og 16 som lokalt viktige, totalt 306 lokaliteter. De 306 områdene er fordelt på 32 ulike naturtyper som alle er beskrevet i DN håndbok 13. De vanligste typene er Urskog/gammelskog, rike sumpskog, rasmarker, kalktørrberg og kalkfurusog. Alle områdene er digitalisert av kommunen og innlemmet som en del av kommunens Miljø-atlas prosjekt. Nøkkelbiotoper i skog er registrert i forbindelse med utarbeidelse av nye skogbruksplaner i kommunen. Prosjektet har ikke rukket over alle naturtyper like godt. I skog er det foretatt en heldekkende undersøkelse, mens kulturlandskapet og en del lokaliteter i byggesonen er dårlig undersøkt. Ikke undersøkte områder i Bærum er potensielt interessante pga. det rike naturgrunnlag kommunen har. Det er derfor viktig at kommunen har en førevar holdning i forhold til arealer som ikke er utvalgt.

Det er utarbeidet faktaark med beskrivelse av naturtypen, artsforekomster osv. for alle lokaliteter. Disse sitter kommunen og grunneiere på.

Fordeling av svært viktige, viktige og lokalt viktige naturtyper

Innholdsfortegnelse

1	BAKGRUNN	5
2	GJENNOMFØRING	6
2.1	Forarbeider	6
2.2	Feltarbeid.....	6
2.2.1	Fordeling av feltarbeid og litteraturstudier.....	6
2.3	Databehandling.....	6
2.4	Rapportering	6
3	NATURGRUNNLAGET	7
4	METODE	10
4.1	Kriterier for utvelgelse av naturtyper / Ansvarstyper i Bærum.....	10
4.2	Kriterier for skille mellom svært viktige, viktige og lokalt viktige lokaliteter.	11
4.2.1	Verdibehandling av ansvarstyper	12
4.3	Behandling av data	12
5	RESULTATER, STATUS OG VIDERE ARBEID	16
5.1	Arter	16
5.1.1	Rødlistede sopp	16
5.1.2	Rødlistede lav	16
5.1.3	Rødlistede moser	17
5.1.4	Karplanter:.....	18
5.1.5	Rødlistede Insekter	19
5.2	Oversikt over kartlagte naturtyper.....	19
5.3	Arealstatistikk.....	20
5.4	Fordeling av utvalgte naturtyper på ulike ”vegetasjonstyper”	21
5.5	Hovednaturtyper, tilstand / registreringsstatus og oppfølging	22
5.5.1	Registreringsstatus og oppfølging	24
6	BAKGRUNN - SKOG	25
6.1	Skogbrukets sektoransvar.....	25
6.2	Nøkkelbiotoper som forvaltningsverktøy.....	25
7	METODE – NØKKELBIOTOPKARTLEGGING I SKOG	28
7.1	Definisjoner og forklaringer	28
7.2	Kriterier for utvelgelse av nøkkelbiotoper	29
7.3	Kriterier for verdisetting av nøkkelbiotoper.....	29
7.4	Miljøregistrering i skog (MiS)	29
	ORDFORKLARINGER	31
8	LITTERATURHENVISNINGER FOR DENNE RAPPORTEN	33
9	BAKGRUNNSLITTERATUR FOR DE ENKELTE LOKALITETER	34
10	OBSERVATØRLISTE	37
11	LOKALITETSLISTE	38

1 Bakgrunn

Det er en politisk målsetting at alle landets kommuner i løpet av år 2003 skal ha gjennomført kartlegging og verdisetting av viktige områder for biologisk viktige områder på sine arealer (St meld nr 58 1996-97). Direktoratet for naturforvaltning startet i 1999 opp prosjektet: *Kartlegging av naturtyper - verdisetting av biologisk mangfold*. Direktoratet har i denne anledning utarbeidet en håndbok som angir hvordan kommunen skal finne fram til et utvalg viktige naturtyper, samt/og hvordan de skal verdisettes og innpasses i kommunens arealplaner (Direktoratet for Naturforvaltning 1999a).

Siste Sjanse har kombinert dette prosjektet med kartlegging av nøkkelbiotoper i skog i forbindelse med skogtaksering i kommunen. Dette har gitt verdifull og oppdatert informasjon om biologiske verdier på en stor del av kommunens arealer. En nøyere gjennomgang av metoden og bakgrunnen for naturtyperegistrering i skog er gitt i et kapittel som spesielt omhandler disse registreringene skog.

2 Gjennomføring

2.1 Forarbeider

I løpet av våren 1999 ble eksisterende litteratur om kommunens biologiske verdier gjennomgått og opplysningene kvalitetsikret så langt dette lot seg gjøre innendørs. Vi har i forkant av underveis og i etterkant av feltarbeidet vært i kontakt med en rekke personer som har bidratt med tips om områder og tilgjengelig litteratur.

2.2 Feltarbeid

Totalt 5 personer har arbeidet med feltregistreringer i løpet av mai – oktober i 1999 og 2000. Feltarbeidet har i hovedsak vært konsentrert om skogen, men en god del områder har blitt undersøkt også i byggesonen og på øyene. Feltarbeidet har på grunn av landskapets topografi og mange ulike naturtyper vært forholdsvis krevende, både tidsmessig og faglig. I så stor grad som mulig har vi i felt kontrollert om eldre beskrevne lokaliteter har vært intakte.

2.2.1 Fordeling av feltarbeid og litteraturstudier

Det er antakelig brukt mer tid til feltarbeid enn det som har vært intensjonen i et prosjekt av denne typen, kfr. (Direktoratet for Naturforvaltning 1999a). Dette henger sammen med at så å si alt skogareal er undersøkt i felt i løpet av 1999. Bærum kommune hadde også et ønske om at feltarbeid i byggesonen skulle prioriteres fremfor å lage en utfyllende rapport fra prosjektet. Det er brukt totalt ca. 75 dager i felt, mens det er brukt 55 dagsverk på rapportering, behandling av data i database, møter og litteraturbearbeiding. I år 2000 ble det bevilget ytterligere midler får å klargjøre status til lokaliteter i byggesonen og i skjærgården.

2.3 Databehandling

Data fra alle områder er lagt inn i databasen Natur2000 (Wergeland Krog & Borch 2000) som Bærum kommune har kjøpt inn for å behandle naturdata. Se metodekapittelet for en forklaringer av basens oppbygning.

2.4 Rapportering

I utgangspunktet var det meningen å rapportere nøkkelbiotoper i skog og andre naturtyper hver for seg. Imidlertid valgte vi av praktiske hensyn å rapportere alle naturtyper under ett. Bakgrunn og metode for utvelgelse av nøkkelbiotoper i skog er beskrevet i egne kapitler bakerst i rapporten.

3 Naturgrunnlaget

Få kommuner i Norge har et så stort innslag av varmekjære og kalkkrevende vegetasjonstyper som Bærum. I bunn og grunn er det geologien og klimaet som er hovednøkklene for naturgrunnlaget. Nedenfor gis en kort innføring i hvilke faktorer som gir grunnlag for det store mangfoldet av naturtyper i kommunen. En grundig gjennomgang av naturmiljøet i kommunen er gitt i (Langdalen og Gabrielsen 1971). Data om geologi og vegetasjon finnes blant annet i [Moen, 1998 #16][Naterstad, 1990 #391].

Klima

Bærum ligger i en overgangssone mellom kystklima og innlandsklima. Vintertemperaturen er forholdsvis lav, mens kommunen har en *høy og stabil* sommertemperatur. Gjennomsnittstemperaturen er høy gjennom hele vekstsesongen. Middelsestemperaturen for juli er de høyeste i landet og nedbørmengden er noe høyere enn for østlandsområdet som helhet. De vestlige delene av Bærum er mer nedbørsrike enn de østlige delene av kommunen.

Geologi

Bærum ligger midt i "Oslofeltet" som er et av de geologisk mest interessante områdene i Norge og Europa. Oslofeltet strekker seg fra Langesundsdistriktet nordøstover til Mjøsregionen. Oslofeltet inneholder en rekke bergarter fra forskjellige geologiske perioder. I kambrium og silur-delen av oldtiden ble det dannet lag av leirskifer og kalkstein som senere ble foldet og omformet av sterk vulkansk aktivitet. De kambrosilurske bergartene har høyt kalkinnhold og danner grunnlaget for de sjeldne og kalkkrevende vegetasjonssamfunnene i lavlandet rundt Oslofjorden. Kolsås, Eineåsen og Tanumåsen er restene av et sammenhengende dekke av lavabergarter.

Disse markerte åspartiene var de hardeste delene av de vulkanske fjellene, og er følgelig enda ikke tært bort. Landskapet varierer fra bratte skråninger til småkuperte strøkdaler og flatere slettelandskap.

Istida har satt sitt preg på Bærum gjennom avsliping av lavaåsene og avsetning av store mengder løsmateriale. Mye av løsmaterialet utgjøres av leire. Leira ble opprinnelig sedimentert (avsatt) på havbunnen. Siden siste istid har landet hevet seg ca 220 meter. De store leireområdene befinner seg altså opp til dette nivået, som kalles *marin grense*. Områdene under marin grense er de mest frodige i kommune og ble først dyrket opp når menneskene bosatte seg i kommunen for flere tusen år siden.

Terrengvariasjon

I Bærum kommune er det store vekslinger i topografi. Mange steile koller og åser reiser seg fra de lavereliggende platåene langs fjorden og innover langs Lomma og Sandvikselva. Det er særlig mange øst-, vest-, og sørvendte bergskråninger og fjellvegger. Nordvendte skråninger er slakere som følge av isens støtretning. I skogsområdene inn for de bratte kantene er det et småkupert kollelandskap. I de lavereliggende områdene mot fjorden er det mange langsgående skiferrygger i sørøst-nordvestlig retning.

Naturtyper med tilhørende flora og fauna
Gunstig klima og geologi gir opphav til

Kalkrike tørrbakker og kantkrattsamfunn finnes spredt langs kommunens kvststripe.

spesielt rik vegetasjon i Bærum. I de ekstremt nærings- og kalkrike naturtypene finnes et vell av karplanter. Mange kalkelskende og varmekjære plantearter har sin hovedutbredelse i Indre Oslofjord. På tørrbakkene i strandsonen er floraen variert og med mange sjeldne arter. Bare på Fornebu alene ble det registrert ca 700 forskjellige karplanter i tiden 1993 – 1996. I mai og juni er blomstringen på de eksponerte bergene, i krattene og på tørrenger på sitt vakreste med fargesterke planter og spennende lukter.

Bærum kommune huser så mange som 140 plantearter som er å regne som regionalt eller nasjonalt sjeldne.

Frodige edelløvsogger er en viktig naturtype for en rekke dyr- og plantearter.

Edelløvsoggene har også spesielt interessante plantesamfunn. Alle edelløvtréslagene så nært som bøk finnes naturlig i Bærum kommune. I tillegg finnes selvfølgelig alle de nordlige treslagene, som gran, furu, bjørk, osp m.fl.. I de bratte

skråningene, under steile stup, finnes flere av de fineste edelløvsoggene i kommunen. Denne lokaliseringen er langt fra tilfeldig: Slike steder er solvarme og grunnen kan være påvirket av basiske bergarter som ”stikker fram” under de sure og harde bergartene i åsmassivene.

I middels bratte og soleksponerte skråninger med tykkere jordsmonn er det forhold for blandingssogger. Her kan en finne granskog og edelløvtrær side om side. I slike rike lågurtsogger er floraen spennende med innslag av karplanter både fra edelløvsog og barskog.

På samme måten som geologi og klima nærer et plantelivet, er plantelivet i sin tur grunnlaget for faunaen. Varmekjære vegetasjonstyper er de mest artsrike insekthabitatene. Hundrevis av insekter er knyttet til edelløvsogger som livsmiljø. Urørte sogger har ennå større artsdiversitet enn yngre sogger fordi de urørte skogene inneholder levende og døde trær og gamle og grove trær om hverandre. Inni hule trær og i død ved i forskjellige stadier av forråtnelse finner spesialiserte arter med sære levesett sitt livsrom. I alle skogstyper er det slik at jo eldre skogen blir, dess større er potensialet for høy artsdiversitet.

De tørre kalkfurusoggene og kalktørrengene langs kysten, for eksempel på Ostøya og Fornebu, huser også et mangfoldig insektliv. Mange sommerfugler og billearter trives i de varme og blomsterrike naturtyper i lavlandet i Bærum.

Fuglelivet i kommunen er rikt. Varierte kulturlandskap med åkerholmer og holt med edelløvsog er en naturtype som er et overflødhetshorn for fugl. I kombinasjon med næringsrike vann og småtjern, slik vi finner det flere steder i Bærum, blir landskapet nærmest ”komplett” og fuglelivet tilsvarende rikt på arter og individer. I de lavtliggende delene av kommunen er det mange gode fuglelokaliteter, f.eks. Kolsås-Dælivann,

Fornebulandet og Tanumplataet. De fattige barskogene har dominans av trauste standfugler. I Kjaglidalen finner vi et større intakt skogområde med et variert og spennende fugleliv. Vassdragene er viktige trekk-korridorer for fugl. I tillegg er grøntsonene med løvskog langs vann og vassdrag viktige hekkeplasser for mange arter.

Menneskelig påvirkning før og nå

Det lavtliggende landskapet under marin grense har en kulturhistorie som strekker seg langt tilbake i tid. Dette er svært fruktbare områder som var enkle å legge under plogen. I dag er mange av de lavtliggende arealene bygd ut til bolig-industri eller transportformål og det er derfor lite igjen av den opprinnelige vegetasjonen i denne delen av kommunen. Mange av ravinedalene som vannet opprinnelig grov ut i løsmassene, er planert ut. Store sammenhengende sumpskoger, gråor-heggeskoger og askeskoger finnes ikke lengre i kommunen. Edelløvskoger er også en naturtype som er kraftig redusert. Sammen med kalkfuruskoger utgjør de foran nevnte skogtypene de naturtypene som er hardest rammet av tunge tekniske inngrep og påvirkning gjennom kultivering.

De fragmentene som står igjen av slik natur er det spesielt viktig å bevare slik at de kan beholde og videreutvikle sin rike flora og fauna.

kalkrike vassdrag med tilhørende kantsoner er viktige leveområder for en rekke arter.

Vårfluene er en del av det biologiske mangfoldet som er knyttet til bekker, elver og vann.

4 Metode

4.1 Kriterier for utvelgelse av naturtyper / Ansvarstyper i Bærum

Bærum kommune har altså et svært mangfoldig naturgrunnlag som gir grunnlag for liv hos et vidt spekter av arter i ulike organismegrupper. Topografien er variert, berggrunnen er svært rik i mange områder, kystområdene inneholder flere naturtyper som er særegne for Indre Oslofjord, nedenfor marin grense er det leiravsetninger som gir spesielle livsvilkår for flora og fauna. Det finnes rike innsjøer, flere større og mindre vassdrag med gode kantsoner og som delvis er kalkpåvirket. Rasmarker med alm-lindeskog er en annen naturtype som Bærum har rikt representert, men som er forholdsvis sjeldent i mange andre deler av landet. Bærum har også enkelte barskogsområder som er helt spesielle også i nasjonal målestokk. Disse finnes særlig i områdene i og rundt Kjaglidalen.

Ut fra det naturgrunnlaget som finnes i kommunen har jeg valgt å sette opp en liste over de naturtypene som Bærum har et særlig forvaltningsansvar for. Dette er typer som har en snever utbredelse nasjonalt eller regionalt. Det kan også være naturtyper som er vanligere, men som Bærum har spesielle utforminger av.

Ansvarstyper i Bærum:

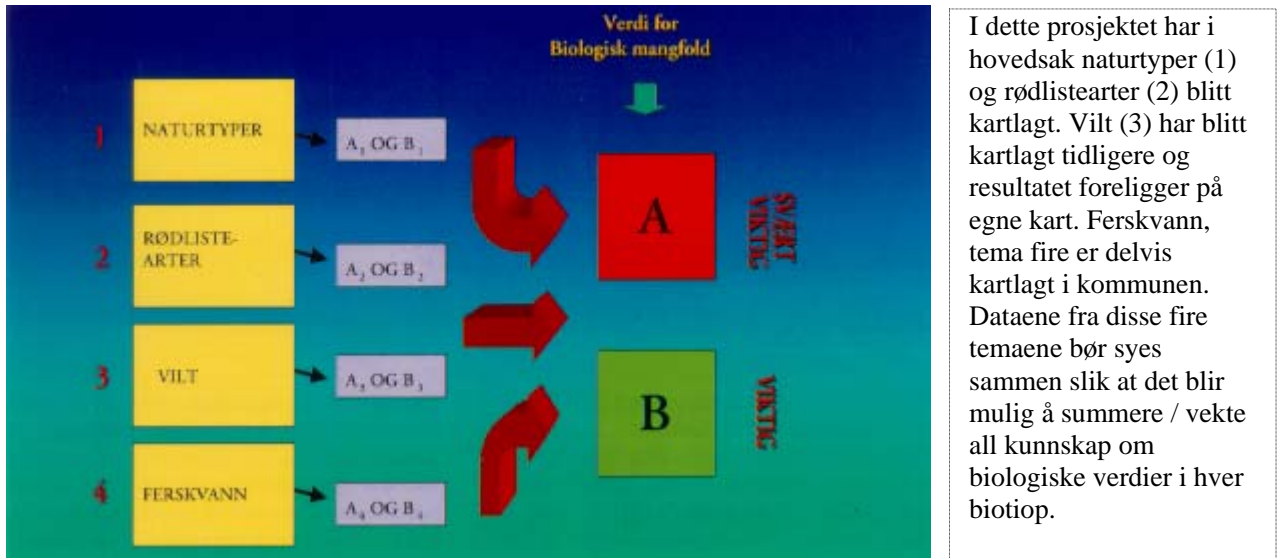
- Rike (ofte soleksponerte) rasmarker med alm-lindeskog.
- Kalkrike strandberg/kalktørrberg (enger).
- Kantkratt, ofte i overgangen mellom kalkrike strandberg/ kalktørrberg og skog eller eng.
- Kalkskog (i hovedsak furuutforming, men også andre former).
- Skavgrasutforminger av gråor-heggeskog.
- Rike utforminger av høgstudegranskog med sjelden karplanteflora.

4.2 Kriterier for skille mellom svært viktige, viktige og lokalt viktige lokaliteter.

Jeg vil understreke at alle områder som er plukket ut og prioritert i dette prosjektet er viktige for biologisk mangfold. Til sammen utgjør de deler av det nettverket av biotoper som skal være bærebjelken for bevaring av biologisk mangfold i Bærum kommune, regionalt og nasjonalt. De ulike naturtypene er vurdert individuelt og ikke satt opp mot hverandre.

Alle biotoper er blitt verdivurdert ut fra en større landskapsramme enn det areal Bærum kommune utgjør. Som eksempel er ikke rasmarker kuttet ut av prosjektet i Bærum fordi de er vanlige her, de er snarere prioritert fordi de i en større sammenheng er sjeldne. Områdene er vurdert i en nasjonal, regional og lokal sammenheng.

Ved verdisettingen av de ulike lokaliteten har informasjon om naturtypen i seg selv, kunnskap om rødlistearter, viltdata og eventuelt vanndata blitt tilagt vekt (se figur 2). Alle temaene skal verdisettes til A (svært viktig), B (viktig) eller C (lokalt viktige). A innebærer at lokaliteten / funnet er viktig på en nasjonal og regional skala, mens B lokaliteten / funnet er

Figur 1: Verdisetting av biologisk mangfold (fra DN håndbok 13)

viktig lokalt og regionalt. C områder er å regne som lokalt viktige. Når alle temaer har fått sin verdi skal disse slås sammen og gi en summert verdi for området; enten A, B eller C. Dersom et av temaene kommer i klasse A skal lokaliteten vurderes som en svært viktig lokalitet. Kommer man ut med B eller C verdi for alle temaene som er representert på lokaliteten vil lokaliteten være en B eller C lokalitet. I slike tilfeller er det imidlertid gjort en nyansert avveining av de verdier som finnes. Enkelte lokaliteter i Bærum har fått en oppgradert verdi ut fra en helhetlig bedømmelse.

Kriteriene for hvilke lokaliteter som er svært viktige og viktige er gitt for hver naturtype i DN håndboka. Her er det gitt en faktabeskrivelse, samt at det er satt opp hvilke kriterier som gjelder for utvelgelse og verdisetting. Se også metodekapittelet om skog i denne rapporten for å få en mer helhetlig forståelse av hvilke kriterier som er brukt ved utvelgelse av områder i skog. Når det gjelder Lokalt viktige – C områder er disse ikke beskrevet i håndboka. Et brev fra DN til fylkesmennene beskriver hvordan disse områdene skal tas inn i prosjektet. Enkeltartsfunn av rødlistearter i kategoriene truet (E), sårbar (V) eller sjelden (R) gir lokaliteten A verdi. Funnet av rødlistearter i andre ("lavere") kategorier gir ikke "automatisk" A

verdi. Dersom artsinventaret av slike arter vurderes å være spesielt interessant eller rikt, kan også disse artene være med på å gi naturtypen A status.

Det finnes selvsagt en mengde andre argumenter for å ivareta ”grønne” områder: friområder, grøntstruktur, undervisningsbruk m.m. Disse temaer er imidlertid ikke drøftet i denne rapporten.

4.2.1 Verdibehandling av ansvarstyper

Disse typene er gitt en høy prioritering når områder skulle velges ut. Det vil si at tilstanden/ utformingen i slike naturtyper ikke trenger å være like god som for naturtyper som er mer vanlige på regional og nasjonal skala, for å bli plukket ut. Det skal også mindre til for at de oppnår en høyere verdiklassifisering enn andre typer som er vanlig forekommende i landet som helhet eller i regionen.

4.3 *Behandling av data*

I dette underkapittelet beskrives noen av registreringskomponentene i prosjektet. Overskriftene er hentet fra databasen som dataene er lagt inn i. (legge inn et bilde av basen?)

Valg av naturtype

En del lokaliteter inneholder ofte mange ulike naturtyper. Det vil da være et problem å velge hvilken naturtype som skal angis for lokaliteten. Kriteriene som er brukt for utvelgelse av naturtype på en heterogen lokalitet er i hovedsak dominansforhold og verdien av de ulike typene som er representert. De ulike typene vil være angitt i kommentarfeltet for biotopen og det vil være mulig ved hjelp av kommunens vegetasjonskart og gå nærmere i detalj når det gjelder hvor på lokaliteten de ulike naturtypene eksakt finnes. Dersom ulike deler av lokaliteten skal tillegges ulike skjøtselsformer er den blitt splittet.

Areal

Det beregnede arealet er gjort av hele biotopen som er avgrenset og ikke bare for arealet til den angitte naturtypen. Tallene som står i databasen er ca. tall. De eksakte tallene sitter kommunen selv på gjennom sitt GIS verktøy.

Kommentaren

I kommentarfeltet er angitt på hvilket grunnlag biotopen er utvalgt som viktig eller svært viktig. Her ligger informasjonen fra de enkelte rapporter i kortversjon, ofte er kun konklusjonene tatt med. Dersom man ønsker mer utførlig informasjon må man gå til kilden som det er henvist til. Informasjon om nasjonalt rødlistede arter, samt spesielle indikatorarter er lagt inn i de ulike artsregistrene. Beskrivelser i kommentaren som ikke er sitert er fremkommet gjennom dette prosjektet.

Vernestatus

I denne posten er det enkelt angitt hvilken vernestatus de enkelte lokalitetene har i dag. De fleste nøkkelbiotoper i skog har ingen vernestatus, mens reservatene har det. Enkelte områder er under utredning for vern.

Trusler

Her er angitt hvilken potensielle eller sannsynlige utvikling som kan være med på å ødelegge de kvalitetene som biotopen i dag har. Det kan være skogbruksdrift, opphør av beite, grøfting eller nedbygging. Dersom en nøkkelbiotop settes av til ikke-hogst er skogbruksdrift følgelig ingen aktuell trussel.

Skjøtsel og hensyn

Her står det opplysninger om forslag til skjøtsel av områder, det kan også være henvist til litteratur som tar opp problematikken mer utførlig. Angivelser for buffersoner rundt kontinuitetsbiotoper i skog er også angitt her.

Område

Alle lokaliteter er blitt plassert inn i ett eller flere områder. Dette er gjort for å lett arbeidet med å finne fram til lokaliteter og for å kunne søke ut lokaliteter over et større areal. Under er de ulike områdene som er benyttet listet opp.

Kjaglidalen	Haslum	Risfjellet
Bekkestua	Helgerud	Rykkinn
Bjørum-Isi	Hosle	Sandvika
Bjørumåsen	Høvik	Sandvikselva
Blommenholm	Indre Oslofjord	Slependen
Bogstadvannet	Jar	Snarøya
Burudvann	Kalvøya	Sollihøgda
Byggesonen	Kampen	Stabek
Bærumsmarka	Kjaglidalen	Stokker
Dælivann	Kolsås	Strand
Dønski	Lomma	Tanumplataet
E 16	Lommedalen	TjernerudUrselva
Einåsen	LysakerLysakerelva	Vestmarka
Fornebu	Løkeberg	Voll
Grimløya	Oustøya	Vøyen
Grini-Øverland	Ramsås	Økern
Gåsløya	Ringsås	

Forvaltningsenhet

Alle lokaliteter er sortert under en eller flere forvaltningsenheter. Dette er et hjelpemiddel som kan sortere lokaliteter uavhengig av deres geografiske beliggenhet og naturtype tilgjengelighet. "Nøkkelbiotop i skog uten skjøtsel" er for eksempel en forvaltningsenhet som kan finnes spredt i hele kommunen og som kan romme mange ulike naturtyper.

Fellesnevneren er at de skal overlates til fri utvikling. Det bør være et mål for kommunen fortsette arbeidet med å finne frem til et sett med forvaltningsenheter som er formålstjenlige i den praktiske forvaltningen.

Artsregistrene

I registrene for karplanter, vilt og "spesielle arter" er de rødlistede artene og arter som er brukt som signalarter ført opp. Vanlige arter er som regel ikke lagt inn. Informasjon om vilt er overført fra kommunens seneste viltregistrering og lagt inn i basen. Bruk av insekter som grunnlag for verdisetting av enkeltlokaliteter er gjort med forsiktighet da disse er svært mobile og kan fly langt. Dersom lokaliteten utgjør en mindre del av et større habitat for eksempel for en sommerfugl er denne arten lagt inn i basen. Kommentarfeltet i registeret for spesielle arter inneholder informasjon om hvor dataene stammer fra dersom de ikke er funnet i dette prosjektet, samt informasjon om forekomst på lokaliteten.

Behandling av viltdata

Kommunens viltdata er lagt inn i basen og blir brukt i forbindelse med verdivurdering av ulike lokaliteter. Se ellers egen viltrapport (Blindheim & Heggland 2001)

Sensitive data

Enkelte data bør være unndratt offentlighet. Dette kan gjelde hekkelokaliteter for truede fuglearter, spillplasser for storfugl, etc. Når det gjelder funn av sjeldne karplanter kan det med offentlighet slå begge veier. De kan bli beskyttet av de som kjenner til lokaliteten, samtidig som det er en hvis fare for at noen ikke skjønner at enkelte arter ikke skal plukkes (mangelfull kunnskap). Ved hemmeligholdelse er det imidlertid vanskeligere å kontrollere hva som skjer med de ulike populasjoner av sjeldne plantearter. Se (Høiland og Wergeland Krog 1999). Det er vel liten tvil om at det har blitt ødelagt mer biologisk mangfold pga. liten kunnskap og mangel på kartlegging enn pga. offentliggjøring av truede lokaliteter.

Datanøyaktighet

Alle biotoper som er prioritert og avgrenset, har blitt avgrenset på økonomisk kartverk i målestokk 1:5000.

Opplysninger om arter fra ulike organismegrupper er hentet fra offentlige herbarier og litteratur. Opplysningene er blitt behandlet ut fra hvilken geografisk nøyaktighet belegget har og eventuelle tilleggsopplysninger fra personen som har gjort funnet. Mange arter er angitt med 1 km nøyaktighet i herbariematerialet, uten videre geografisk angivelse. Slike artsfunn har blitt vurdert, men som regel ikke inkludert i prosjektet som egne lokaliteter. Ulike arter er vurdert forskjellig. En sopp som er funnet på en gitt eik innenfor et areal på 1 km² må forvaltes lokalt der eika faktisk står, dersom man ikke vet hvor dette er, er informasjonen interessant som opplysning for artens utbredelsesområde og voksested, men vanskelig å bruke i forvaltningssammenheng. Dersom rovfugl over tid blir observert over et 1 km² stort område kan det gå an å ta hensyn til dette i en landskapsbasert forvaltning av området.

Enkelte funn kan knyttes til lokaliteter som er prioritert, de vil da være med som ett av flere kriterier for verdisetting av biotopen.

Vurdering

Det har ikke vært mulig å bruke like lang tid på undersøkelse av alle lokaliteter. Noen er godt undersøkt av mange, mens andre lokaliteter har vi kun begrenset informasjon om. Dette er angitt i denne posten som godt-, middels-, noe- og ikke undersøkt. Alle lokaliteter som ikke er godt undersøkt kan med fordel oppsøkes av entusiaster som er interessert i å kartlegge flora og fauna. F. eks. soppforeningen, ornitologisk forening og botanisk forening. Å sende slike grupperinger til utvalgte lokaliteter vil høyst sannsynlig gi mye ny informasjon om de områdene som er utvalgt.

5 Resultater, status og videre arbeid.

5.1 Arter

5.1.1 Rødlistede sopp

I soppherbariets database på Tøyen i Oslo er det registrert totalt 228 rødlistede sopparter for Bærum. Disse funnene er fordelt på 97 ulike arter. Av disse 97 artene er 45 arter beliggende i biotoper som er prioritert i dette prosjektet. De 45 artene er fordelt på 73 ulike funn. Mange nye funn av vedboende sopp er registrert i forbindelse med registreringen av nøkkelbiotoper i skog. Disse er angitt for de ulike biotopene og vil også bli rapportert inn til soppherbariet på Tøyen. På grunn av omfanget av arter er det ikke laget noen egen beskrivelse og begrunnelse for om arters lokaliteter er prioritert eller ikke. Hovedårsakene er for grov koordinatfesting, samt at arealene de er funnet er vurdert til å ha lav prioritet i forhold til offentlig forvaltning av et trua arts mangfold.

- Oppfølging: Dirigere soppforeningen til lokaliteter som man kan ønske seg mer informasjon om og som kan være interessante lokaliteter for dem å kikke nærmere på.
- Ved arealinnngrep er det viktig å konsultere soppherbariets database da det hele tiden blir lagt til ny informasjon. Ved ytterligere undersøkelser vil det være mulig og stedfeste nærmere arter som i dag har en unøyaktig angivelse.

5.1.2 Rødlistede lav

Det er kun registrert fire funn av rødlistede makrolav i Bærum i lavherbariets database på Tøyen, alle av huldrestry. Den eneste lokaliteten som muligens er intakt av disse fire er Kroken (nr. 47) hvor skogen ikke er hogd siden funnet ble gjort i 1972. Arten ble imidlertid ikke gjenfunnet ved et besøk der i oktober 1999. På de andre lokalitetene er skogen på de aktuelle stedene hogd etter at observasjonene ble gjort og har med stor sannsynlighet utgått.

- Oppfølging: Bærum kommune har helt sikkert spesielle lavbiotoper som med fordel kan utredes bedre. Et problem for mange arter av lav er forurensning, noe som antakelig medfører at arter som normalt burde forekomme i kommunen nå er borte. Lav knytter til kalkbergvegger kan med fordel undersøkes bedre av entusiaster som ønsker å bidra til prosjektet.

Det finnes en rekke sjeldne skorpelaver knyttet til eksponerte kalkberg. Denne habitattypen finnes i sær langs kysten hvor også alle artene er funnet. Artsfunnene er kun angitt på grov skala. Det er nedbygging av bergene samt høy slitasje som er trusselen for disse artene. Det bør derfor foreta registreringer dersom de ytterste kystbergene skal disponeres. Dette er arter som vil være representert på en rødliste for skorpelav når denne kommer. Opplysningene er hentet fra Den Norske Lavdatabasen på Tøyen.

Navn	Lokaliteter
<i>Gymnohymenia nigritella</i>	Sørlige og østlige deler av Snarøya
<i>Squamarina cartilaginea</i>	Sørlige og østlige deler av Snarøya
<i>Squamarina degelii</i>	Snarøya, Kalvøya
<i>Threa confusa</i>	Sandvika, Langodden, Ostøya, Kalvøya

<i>Toninia candida</i>	kalvøya
------------------------	---------

→ Oppfølging: Videre undersøkelser og mer detaljert kartlegging i områder som er potensielt interessante og som ligger i områder som er truet av utbygging/tilrettelegging.

5.1.3 Rødlistede moser

Totalt 19 ulike arter av moser som er oppført på den norske rødlista, er registrert i Bærum (Frisvoll og Blom 1997). Alle artene bortsett fra en er i kategorien DD (DM på den nyeste norske rødlista), som sier noe om at man ikke kjenner artens status godt nok. En art er direkte truet. Fire arter, fordelt på fem lokaliteter, er funnet innenfor grensene til biotoper som er prioritert i prosjektet (Tjernesmyr, Lysakertjern, Kjaglidalen naturreservat). Nesten alle data om artene i tabellen over er over 100 år gamle og lokalitetene er fra Bærums byggesone. Det er derfor svært sannsynlig at mange av de er utgått. For to arter, grønnsko og sveipfellmose, er det gjort mange nye funn i løpet av feltsesongen 1999. Mange av de andre artene er knyttet til lokaliteter med fuktig rik jord eller leire og til kalkrike fjell, steiner. Mange av artene vil med stor sannsynlighet finnes i kommunen, men er altså ikke identifisert per dags dato.

Tabell 1 Opplysninger om truede moser i Bærum . Rødlistestatusen henviser til de nye IUCN reglene hvor DD = DM og CR= E i henhold til eksisterende norske rødliste.

Latinsk navn	Norsk navn	Rødliste status	Habitat	Lokalitet	Status	I eller utenfor biotop
<i>Amblystegium saxatile</i>	Stjernekrøpse	DD	Svartorskog	Lysakertjern	usikker status	IB
<i>Amblystegium tenax</i>	Nervekrøpse	DD	På stein, tre eller jord i eller ved rennende vann	Sandvika	usikker status	UB
<i>Bryum neodamense</i>	Myrvrangmose	DD	Våtmark, rikmyr, kilder	Lysakertjern	usikker status	IB
<i>Bryum subelegans</i>	Lodnevjangmose	DD	Berg, jord over kalkrikt berg	Kolsås, Steinskardet	usikker status	UB
<i>Buxbaumia viridis</i>	Grønnsko	DD	På rotten ved eller blottlagt jord	Gardlaushøgda, Lysaker, Haslum kirke, Høvik, mange nye funn i skogen i 1999	Sikker status kun på nye funn	UB/IB
<i>Callicladium haldanianum</i>	Mørknemose	DD	På jord eller råtten ved i rike, fuktige skoger i lavlandet	Fornebu	usikker status	UB
<i>Cirrhophyllum tommasinii</i>	Mjukveikmose	DD	Kalkrikt berg på skyggefulle steder	Tanumuren, Kolsås, Øverland, Stokkerdalen	usikker status	UB
<i>Dicranella humilis</i>	Nuddgrøftmose	DD	Bar leire og leirjord	Eiksmarka st.	usikker status	UB
<i>Disceium nudum</i>	Flaggmose	DD	Jordbruksmark, naken leire i grøfter, ved bekker og lignende	Vest for Grini, Løkeberg, Tanumsbakken, Vestmarka st.	usikker status	UB
<i>Fissidens exilis</i>	Grøftelømmose	DD	Naken jord, leire, ofte ved bekker	Lysakerelva, Sandvika	usikker status	UB/IB
<i>Fissidens pusillus</i>	Grannlømmose	DD	Berg, våtmark, kalkfattig	Høvik, Lillohagen	usikker status	UB
<i>Hamatocaulis vernicosus</i>	Alvemose	DD	Næringsrike vannkanter og tilsvarende myr	Tjernesrudtjern	usikker status	IB
<i>Meesia longiseta</i>	Stakesvanemose	DD	Bløtmyr, ofte ved bredden av vann og tjern	Lysakertjern	usikker status	IB
<i>Necera pennata</i>	Sveipfellmose	DD	På stammer av edelløvtrær i skyggefulle skoger i lavlandet	Lysakerelva, ovenfor Høvik, under Ramsåsen, Bærums Verk, nedre Kjaglia	usikker status, flere nye funn i 1999.	IB/UB
<i>Orthotrichum patens</i>	Sveipbusthette	DD	Stammer av løvtrær i skog	Ringstadbekk, Gjøttum	usikker status	UB
<i>Plagiothecium latebricola</i>	Orejamnemose	DD	Morken futig ved, helst svartor	Høvik	usikker status	UB
<i>Weissia longifolia</i>	Sveipkrusmose	CR	Jordbruksmark, bar jord	Fornbu, sydvendt jordbakke	usikker status	UB?

Latinsk navn	Norsk navn	Rødliste status	Habitat	Lokalitet	Status	I eller utenfor biotop
<i>Calyopogeia suecica</i>	Råteflak	DD	Råtten ved i fuktig, ofte produktiv granskog	Kolsås, Tjernsrudtjern	usikker status	IB/UB
<i>Phaeoceros carolinianus</i>	Gulnål	DD	Fuktig jordbruksmark	Plassen Kløften under Kolsås	usikker status	UB

5.1.4 Karplanter:

Bærum har en særdeles rik karplanteflora, kanskje den rikeste i landet målt etter antall ville arter. Mange lokaliteter er undersøkt av botanikere og studenter ved universiteter og høyskoler og flere rapporter beskriver disse. Rike karplantelokaliteter som er vel dokumentert er plukket ut i prosjektet. I 2000 ble de fleste kalktørrbakkene, som er avmerket på vegetasjonskartet oppsøkt i felt. Mange av disse var utbygd eller uten interesse for biologisk mangfold av andre grunner. Flere kalktørrbakker som ikke sto avmerket på vegetasjonskartet er også registrert og avgrenset. Det har imidlertid ikke vært mulig innenfor rammene av dette prosjektet å gå gjennom materialet av rødlistede planter som finnes i rapporter og på herbariet i Oslo. Fylkesmannen og botanisk museum er imidlertid nå i gang med å kartlegge disse forekomstene i Oslo og Akershus. Når dette arbeidet er ferdig vil det være mulig å ta gode avgjørelser i forhold til det videre arbeidet med disse funnene. Nøyaktigheten og alderen på beleggene er noe av hovedårsaken til at dette arbeidet er svært vanskelig. Ut fra en foreløpig liste fra ovennevnte prosjekt har vi plukket ut de artene som har vært funnet eller finnes i kommunen, totalt 33 rødlistede arter. Antallet er trolig høyere.

Liste over rødlistede karplanter i Oslo og deres antatte status. IB betyr at arten finnes eller har vært funnet i en av de kartlagte lokalitetene.

Latinsk navn	Norsk navn	Økologi	Status
<i>Potamogeton compressus</i>	Bendeltjønnaks	Næringsrikt vann	Antakelig utgått
<i>Chimaphila umbellata</i>	Bittergrønn	Tørr barskog, særlig furuskog på kalk.	Få lokaliteter (IB)
<i>Carex rhynchophysa</i>	Blærestarr	Elvekant, vann og sump	Spredt, enkelte sterke populasjoner (IB)
<i>Herniaria glabra</i>	Brokkurt	Kyst	Usikker, en lokalitet
<i>Carex elata</i>	Bunkestarr	Næringsrikt og fuktig	En lokalitet (IB)
<i>Viola selkirkii</i>	Dalfiol	Fuktig, rik skog	Usikker status
<i>Carex pseudocyperus</i>	Dronningstarr	Næringsrike sumper og vannkanter	Flere lokaliteter (IB)
<i>Centaurium pulchellum</i>	Dverggyllen	Strandenger	I tilbakegang (IB)
<i>Eleocharis parvula</i>	Dvergsivaks	Leirstrand/brakkvann	En lokalitet, muligens utgått (IB)
<i>Crepis praemorsa</i>	Enghaukeskjegg	Natreng/beite	Sterkt tilbakegang, få lokaliteter, muligens utgått (IB)
<i>Bidens cernua</i>	Flikbrønse	Næringsrikt vann	Kun eldre funn (IB)
<i>Luronium natans</i>	Flytegro	Vann	Sjelden (IB)
<i>Potamogeton pusilus</i>	Granntjønnaks	Næringsrikt vann	Antakelig utgått
<i>Potentilla rupestris</i>	Hvitmure	kalkrik mark	To lokaliteter (IB)
<i>Melampyrum cristatum</i>	Kam-marimjelle	løvskog og slåtte/ beiteeng.	Antakelig utgått
<i>Carex riparia</i>	Kjempestarr	Næringsrike vann og sumper	Sjelden (IB)
<i>Microstylis monophyllos</i>	Knottblom	Rikmyr	Antakelig utgått (IB)
<i>Lemna triscula</i>	Korsandemat	Næringsrikt vann	I to til tre dammer (IB)
<i>Circium oleraceum</i>	Kåltistel	Våte enger, sumper, bekker	En lokalitet, muligens utgått (IB)
<i>Ligustrum vulgare</i>	Liguster	Skogkant og berg	En lokalitet, status usikker
<i>Cypripedium calceolus</i>	Marisko	kalkrik åpen skog	Usikker
<i>Epipactis pasustre</i>	Myrflangre	Rikmyr og sumpskog	Utgått
<i>Thelypteris palustris</i>	Myrtelg	Våtmark/skog	Usikker status (IB)
<i>Stellaria palustris</i>	Myrstjerneblom	myr/våtmark og skog	Usikker status (IB)
<i>Glyceria lithuanica</i>	Skogsøtgras	skog	En lokalitet (IB)

Latinsk navn	Norsk navn	Økologi	Status
<i>Gentianella uliginosa</i>	Smalsøte	Strandeng/kyst	En lokalitet, usikker
<i>Arnica montana</i>	Solblom	Natureng/beite	Generelt i tilbakegang (IB)
<i>Myosoton aquaticum</i>	Sprøarve	Fuktige steder	Få lokaliteter (IB)
<i>Carex acutiformis</i>	Stautstarr	Næringsrik myr, sump og vannkant	Noen lokaliteter (IB)
<i>Spirodela polyrhiza</i>	Stor andemat	Næringsrike vann og dammer	Finnes trolig i flere dammer (IB)
<i>Odontites litoralis</i>	Strandrødtopp	Strandenger	Få lokaliteter, finnes trolig intakt (IB)
<i>Centaureium littorale</i>	Tusengylden	Strandenger	I tilbakegang (IB)
<i>Lythrum portula</i>	Vasskryp	Leirete vannkanter	Antakelig utgått (IB)

→ Oppfølging: Det finnes flere i kommunen som kan være villige til å gjøre en jobb for å bedre oversikten over viktige karplantelokaliteter. Disse bør brukes etter at FM miljøvern avdeling og herbariet i Oslo er ferdige med å sammenstille eksisterende kunnskap om rødlistede karplanter.

5.1.5 Rødlistede Insekter

Totalt 30 forskjellige rødlistede insekter er kartlagt i prosjektet. Det virkelige antallet som finnes i kommunen, både innenfor og utenfor de kartlagte biotopene, er langt flere. De urterike kalkbergene og krattsamfunnene i kystnære områder er svært viktige lokaliteter for en rekke sjeldne insekter som ofte har sin nordligst og vestligste utbredelse i indre deler av Oslofjorden. Mange av de sjeldne artene som er funnet på f. eks. Ostøya er enda ikke vurdert i rødlistesammenheng.

→ Det bør gjøres en jobb for å hente inn tilgjengelig informasjon. NISK kan sitte på en del informasjon på biller.

5.2 Oversikt over kartlagte naturtyper

Det er per dags dato registrert totalt 30 ulike naturtyper i kommunen, se liste nedenfor. Seks typer som ikke er kartlagt til nå er potensielt til stede i kommunen. Dette gjelder typene: artsrike veikanter, småbiotoper, erstatningsbiotoper, skrotemark, grotter/gruver og undervannsenger.

De ulike naturtypene som er registrert og deres antall. En – bak antallet betyr at naturtypen er underrepresentert i forholdt til potensialet. Det bør for disse typene gjøres ytterligere undersøkelser. Innenfor en lokalitet kan det være flere naturtyper, tallene under tar kun hensyn til naturtypen som lokaliteten sorterer under. Typer merket med * i antall rubrikken finnes, men ligger innbakt i annen lokalitet.

Havstrand/kyst	Antall	
Strandeng og strandsump	3	
Kalkrike strandberg	35	
Andre viktige forekomster	4	
Brakkvannspoller	2	
Kulturlandskap		
Slåtteenger	5	
Sammensatte kulturlandskap	2	

Store gamle trær	8 -
Parklandskap	6
Kalkrike enger	3
Naturbeitemark	3 -
Hagemark	3 -
Skogsbeiter	1
Myr	
Intakt lavlandsmyr	5
Rikmyr	6
Rasmark, berg og kantkratt	
Sørvendt berg og rasmark	18
Andre viktige forekomster	1
Skog	
Rik edellauvskog	21 -
Gammel edellauvskog	5
Kalkskog	14
Gråor-heggeskog	10
Rikere sumpskog	22
Gammel lauvskog	4
Urskog/gammelskog	73
Bekkekløfter	3
Andre viktige forekomster	2
Ferskvann/våtmark	
Viktige bekkedrag	7
Rike kulturlandskapssjøer	7
Dammer	20
Kroksjøer, flomdammer og meanderende elveparti	1
Fossesprøytsoner	*

5.3 Arealstatistikk

Vi har prøvd å beregne noen arealtall ut fra materialet. Dette har imidlertid vært noe vanskelig enda så tallene må betraktes som omtrentlige. De eksakte tallene vil bli arbeidet frem av kommunen når prosjektet endelig avsluttes.

Det er totalt (inkludert reservater) kartlagt: 9416 daa (223 områder)

Biotoper innenfor marka	5225 daa (125 områder)
Biotoper i reservater, innenfor marka	2107 daa
Totalt innenfor marka og utenfor NR	3118 daa
<hr/>	
Produktivt av dette	2800 daa
% av totalt produktivt	3,12
Gj. snitt størrelse	24,9 daa
<hr/>	

Biotoper utenfor marka	4191 daa
Biotoper i reservater utenfor marka	1070 daa
Totalt utenfor marka og utenfor NR	3121 daa
<hr/>	

5.4 Fordeling av utvalgte naturtyper på ulike "vegetasjonstyper" .

Tabell 2: Liste over "vegetasjonstyper" og andelen av hver type som er fanget opp i kartleggingen. høyre kolonne er det en * for de veg. typene som er underrepresentert blant naturtyper som burde vært representert i utvalget.

Navn	Daa totalt	Daa NB	% NB av type	Underrepresentert
Lav og lyngrik furuskog	9290,79	334,7	3,6	
Blåbærgranskog	47021,071	1350	2,9	
Småbregnegranskog	10340,436	142,5	1,4	
Storbregnegranskog	801,54	15,5	1,9	
Kalkfuruskog	3373,793	559,7	16,6	*
Lågurtgranskog	23070,536	2270	9,8	
Vanlig hagemarkskog	8020,409	371,8	4,6	*
Høgstaudegranskog	15090,622	765,6	5,1	
Alm-lindeskog	4122,656	933,6	22,6	
Gråor-askeskog	2186,577	475,5	21,7	*
Gråor-heggeskog	2272,063	757,9	33,4	
Varmekjær hagemarkskog	24,129	0	0,0	*
Røsslyng-furumyrskog	194,998	12,1	6,2	
Barlyng-furumyrskog	496,93	27,7	5,6	
Torvmyr-gransumpskog	2131,925	60	2,8	
Skogørkvein-viersumpskog	1885,11	109,5	5,8	
Rik sumpskog	12,472	2,6	20,8	
Svartor-sumpskog	1034,878	144,6	14	
Klourt-svartorsumpskog	5,572	3,1	55,6	
Rismyr	181,758	52,4	28,8	
Fattigmyr	637,563	76,4	12	
Mellommyr	321,793	14,3	4,4	
Rikmyr	49,215	22,8	46,3	
Ekstremrikmyr	37,539	27	71,9	
Øy-ikke kartlagt	26,164	12,4	47,3	
Skogkløvereng	7,788	0	0,0	
Engsamfunn, uspesifisert	569,172	169,4	29,8	
Beitevoll på sur bunn	12,25	0	0,0	
Kaltørrenger og skogkantsamfunn på kalk	1256,363	568,4	45,2	*
Beitevoll på kalkrik grunn	26,808	14	52,2	*
Ødeeng på kalkrik grunn	180,608	3,4	1,9	*
Fukteng på kalkrik grunn	41,513	28,2	67,9	
Fulldyrka mark	20112,635	554,1	2,8	
Beitemark	488,648	95,3	19,5	

Navn	Daa totalt	Daa NB	% NB av type	Underrepresentert
Parkområder, grøntannlegg	361,699	52	14,4	*
Annen jorddekt fastmark	71,545	12	16,8	
Ur	232,827	100,9	43,3	
Klippesamfunn	4,836	4,8	99,3	
Vann	57371,08	1865,8	3,3	
Storstarrsump	20,972	6,6	31,5	*
Rikstarrsump	12,686	1,6	12,6	*
Takrørsump	223,074	116,8	52,4	
Bebygd areal	12297,735	423,6	3,4	
Nøkkerose-tjønngraseng	38,967	31,8	81,6	
Riktjønna-eng	6,278	6,3	100,4	
TOTALT	225968,023	12596,7		

5.5 Hovednaturtyper, tilstand / registreringsstatus og oppfølging

Under er hovednaturtypene kort beskrevet. Tilstand og oppfølging er kort angitt. Kommune bør finne ut hvem som skal være ansvarlig for de ulike punktene som er nevnt under oppfølging.

Hoved naturtype, Tilstand / registreringsstatus	Oppfølging
<p>MYR</p> <p>De biologisk mest interessante myrtypene er <i>rikmyrer</i> og <i>kilder og kildebekker</i>. Disse biotopene finnes spredt til sparsomt. Alle rikmyrer er fanget opp. Kilder og kildebekker er i liten grad fanget opp som egne naturtyper. Det er imidlertid godt håp om at flere slike er inkludert i biotoper som er prioritert på et annet grunnlag. Dette er tilfelle i Kjøglidalen hvor det opptrer en interessant kildehorisont med kildesamfunn. Også langs Ramsåsen og Kolsås er det kildehorisonter der en kan forvente og finne interessant kildevegetasjon (Langdalen and Gabrielsen 1971). Prioriterte myrer som er ikke er rikmyr er plassert i kategorien intakt lavlandsmyr selv om dette ikke passer helt inn i systemet.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Det bør klarlegges i hvilken grad rikmyrene som er kartlagt er avhengig av skjøtsel for at verdiene skal opprettholdes. • Kilder og kildebekker bør prioriteres undersøkt i de områdene hvor disse mest sannsynlig vil opptre.
<p>RASMARK, BERG OG KANTKRATT</p> <p>Bærum har mange <i>rasmarker</i> med alm-lindeskog og lågurtgranskog. Mange av disse utgjør pga. tilgjengeligheten, de eldste økosystemene i kommunen. <i>Kantkratt</i> er ikke kartlagt som egen type da den så å si alltid opptrer i sammenheng med andre typer som det er mer naturlig og klassifisere lokaliteten under (f. eks. kalkstrandberg, kalkrike enger, edelløvskogstyper, kalkfurskog). Kantkrattene er viktige for mange insektarter og deres beliggenhet nær fjorden gjør områdene særlig ideelle for insektmangfoldet og kanskje i sær sommerfugler. Ostøya har bl. annet vist frem en ekstremt rik sommerfuglfauna.</p> <p>Der typene finnes har de ofte gode kvaliteter. Rasmarkene er godt kartlagt, mens det gjenstår en del arbeid med å synliggjøre hvor den viktigste kantkrattvegetasjonen finnes.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rasmarkene er godt kartlagt gjennom det arbeidet som er gjort og gjennom tidligere publikasjoner. • Mye kantkrattvegetasjon er fanget opp selv om de ikke er avgrenset særskilt. Det bør ikke prioriteres høyt å få detaljerte beskrivelser av denne naturtypen i det videre arbeidet med å sikre mangfoldet i kommunen.
<p>KULTURLANDSKAP</p>	

<p>Bærum kommune har gjennom lang tid prioritert arbeidet med kulturlandskapet. Det er imidlertid lagt liten eller ingen vekt på biologiske verdier ved utvelgelse av prioriterte landskap. Kun enkelte alleer og beitemarksområder er inkludert i dette prosjektet. Det har imidlertid vært liten tid til feltundersøkelser i kulturlandskapet. Kommunen sitter nok på en del informasjon som kan brukes direkte i kartleggingen av viktige kulturlandskapsbiotoper. Dette vil forenkle den feltbaserte jobben en del. De mest interessante områdene som bør kartlegges er <i>hagemarker</i> med stort innslag av <i>styvingstrær</i>, <i>styvede alleer</i>, <i>beitelandskap</i> som i liten grad er gjødslet siste 50-100 år, <i>skogsbeiter</i> og <i>kalkrike beitevoller</i>. Gjengroende enger på rik grunn bør også vurderes nøyere.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Generell gjennomgang av de ulike typene nevnt i venstre kolonne. • Det må settes inn skjøtsel på de områdene som er valgt ut. Styving av trær, rydding under eiker, slått og beite.
<p>FERSKVANN / VÅTMARK</p>	
<p>Kommunene har på grunn av sin beliggenhet i et område med rik berggrunn mange bekker, elver og vann som er svært næringsrike og kalkpåvirket. Flere av elvestrekkene, særlig på marine avsetninger hvor grunnlaget for oppdyrking er godt, er sterkt påvirket. Dette gjelder selve elveløpene som ofte er forandret og rettet ut, samt at vegetasjonen langs vassdragene er sterkt påvirket eller fjernet helt. Enkelte steder finnes mer intakte ekvipasjer med stedegen skog langs bredden. En del av disse områdene er kartlagt og inkludert i prosjektet. <i>Dammer</i> med amfibier er kartlagt under viltprosjektet (se viltrapport utarbeidet i 2001). <i>Fossesprøytoner</i> finnes bl .a. i Lysakerelva og i Urselva og er inkludert i prioriterte lokaliteter. Alle <i>rike kulturlandskapsjøer</i>, og deres kantsoner, er kartlagt. <i>Naturlig fisketomme innsjøer og tjern</i> er ikke kartlagt av oss.</p> <p>De fire vassdragene Lysakerelva, Lomma med sideelver, Sandvikselva og Øverlandsvassdraget er valgt prioritert ut fra en rekke kriterier. De er viktige viltkorridorer, de er kalkrike vassdrag med et sjeldent innslag av vannlevende organismer og endemiske fiskeraser. Det finnes fukt- og flommaksskoger på rik grunn i tilknytning til vassdragene. Rødlistede arter er observert på en rekke lokaliteter langs vassdragene. Alle vassdragene er prioriterte viltområder i kommunen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Det bør utarbeides en generell plan for hvordan større vassdrag i kommunen skal beandles, kantsoner, treslagssammensetning etc. Herunder bør det også vurderes om ikke deler av elvestrekkninger bør tilbakeføres til opprinnelig leie. • Klarlegge om det finnes naturlig fisketomme dammer og tjern i kommunen. • Salamenderdamunder søkelse som også omfatter skogområder.
<p>SKOG</p>	
<p>Skogen i kommunen er drevet intensivt gjennom flere hundre år. Dette har sammenheng med skogens nærhet til flere kalkovner og Bærum Verk som trengte enorme mengder tømmer til smelteovner, hvertfall frem til 1870. Planleggerne som gjennomførte takst i skogen i 1999 mållre ingen trær med en alder over 120 år, noe som vitner om en kontinuerlig utnyttelse over lang tid. Dette stemmer bra også med våre observasjoner: det finnes få grove store bartrær, svært få grove gamle læger og liten kontinuitet i død ved selv i de eldste bestandene. De rikeste skogtypene i kommunen har imidlertid stor produksjonsevne og mange biotoper har utviklet seg forholdsvis mye i løpet av 80-120 år. Det finnes derfor en del steder med ansamlinger av nøkkelelementer og enkelte signal- og rødlistearter som er knyttet til gammelskogsstrukturer. Slike biotoper er det svært viktige og bevare. Rike sumpskoger fantes i mye større utstrekning tidligere. Blant annet mellom Ringiåsen og Ramsåsen har det vært rike sumpskoger med en rekke sjeldne karplanter. Mange av disse myrene har blitt grøftet og arter som har vært knyttet til skog med høy grunnvannsstand og til dels kalkrikt vann, er blitt borte. <i>Edelløvsbogen</i> som er knyttet til rasmark har også blitt utnyttet tidligere, men her står det ofte igjen rester med eldre skog. Edelløvsbogener på produktiv mark, det være seg alm-lindeskog eller fuktigere typer som f. eks. gråor-askeskog, er ofte blitt erstattet av granplantasjer. Enkelte steder står disse skogsamfunnene igjen og det er av stor viktighet å bevare slike for opprettholdelse av biologisk mangfold. Edelløvsbogene er de rikeste skogene vi har i landet. <i>Kalkfurskogene</i> og <i>kalklågurtskogene</i> er først og fremst desimert innenfor byggesonen. Det finnes igjen rester på ryggene som strekker seg fra vest til øst, samt langs fjorden og på øyene. Kommunen har enda gode muligheter til å ivareta flere områder av denne skogtypen. Seine <i>løvsuksesjoner</i> finnes meget spredt og ofte kun som små holt av enkelttrær. Dette er en type skog som er sterkt underrepresentert i forhold til hva som burde</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Skogområdene er de best kartlagte områdene i kommunen. Det vil likevel kunne dukke opp spesielle lokaliteter f. eks. av karplanter. Slike supplementsområder må innlemmes i miljøatlasen etter hvert som de dukker opp. • Enkelte skoger er mangelfullt kartlagt. Dette gjelder kalkskogene sør for Dælivann og grønne lommer med edelløvsskog og kalkfurskog i byggesonen. Det bør utarbeides skjøtselrapport for de viktigste kalkfurskogområdene.

vært normalt i disse skogene. Spesielt osp er et viktige treslag for mange arter, men som mangler i stor grad.

Konklusjon: Skogen i Bærum er som andre steder hardt påvirket, men har pga. sitt rike og produktive naturgrunnlag verdier som det er særlig viktig å bevare.

HAVSTRAND/KYST

I Bærum finnes det mye og rike lokaliteter knyttet til *kalktørrenger*. Dette er en naturtype som finnes både naturlig, men som også til en viss grad er kulturpåvirket gjennom beiting. Naturtypen grenser i Bærum både til *kalkstrandberg*, *kalkrike enger*, kantkrattsamfunn og til dels til kalkskoger av ulike typer. Jeg har valgt å putte denne typen inn i naturtypen kalkstrandberg selv om de ofte har rike innslag av også av de forannevnte naturtypene. Mange kravfulle sørlige og sørøstlige arter, samt et innslag av fjellplanter (f.eks fjellrapp) finnes i denne naturtypen som Asker, Bærum og Oslo har et særlig ansvar for i de to fylkene og i nasjonal sammenheng. *Brakkvannspoller* finnes i dag i noen bukter på Fornebu. Disse har tidligere vært utsatt for et høyere beitetrykk enn tilfelle er i dag hvor beiting helt har opphørt. Denne utviklingen har ført til at takrør har overtatt på steder som tidligere hadde mer engpreg. Det er variasjonen av beiting og mer stabilt urørte områder som gir høyest biologisk mangfold. Den samme problemstillingen er knyttet til de strandengene og strandsumpene som finnes. Av anturtyper som muligens finnes i kommunen, men som ikke er kartlagt kan nevnes *undervannsenger*.

- Strandenger og poller som er i ferd med å vokse igjen med takrør bør beites eller slås hvertfall annet hvert år.

5.5.1 Registreringsstatus og oppfølging

Naturtypekartlegging av Bærum på bakgrunn av eksisterende litteratur, vurderes som tilnærmet ferdig. Nye lokaliteter som kommer til bør innlemmes i prosjektet etter hvert.

De arealene som er dårligst dekket opp er knyttet til kulturlandskap og grøntlommer i utbygde områder. Her bør det gjøres et arbeid for å kunne sortere ut hvilke områder som er særlig viktige for bevaring av biologisk mangfold.

6 Bakgrunn - skog

De følgende avsnittene beskriver motivasjonen for ivaretagelse av biologisk mangfold i skog og den metoden som er benyttet for registrering

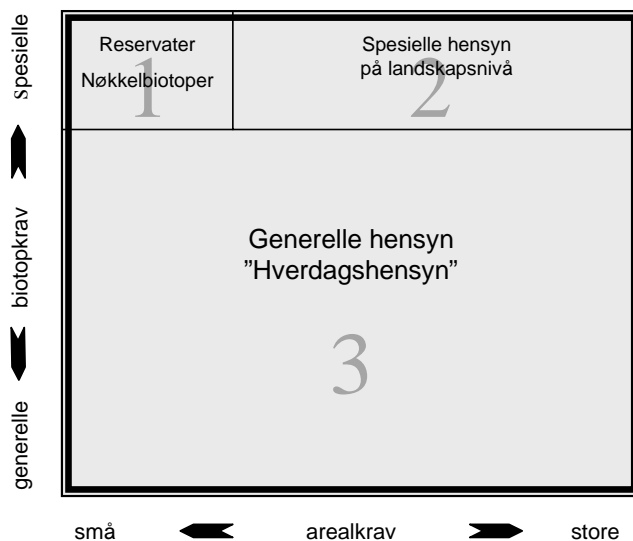
6.1 Skogbrukets sektoransvar

Våre skogsarealer inneholder et vidt mangfold av ressurser. Skogene leverer tømmer, er en viktig kilde for rekreasjon og friluftsliv og huser et bredt spekter av levende organismer. En nasjonal målsetning for norsk skogforvaltning er at skogens langsiktige økologiske balanse skal bevares (St. meld. 46). Skogeierne har en rett til å utnytte skogområdene, men samtidig en plikt til å ta hensyn til konkrete miljøverdier. Det eksisterer derfor et stort behov for å kartfeste områder som kan ivareta det naturlig hjemmehørende artsmangfoldet.

6.2 Nøkkelbiotoper som forvaltningsverktøy

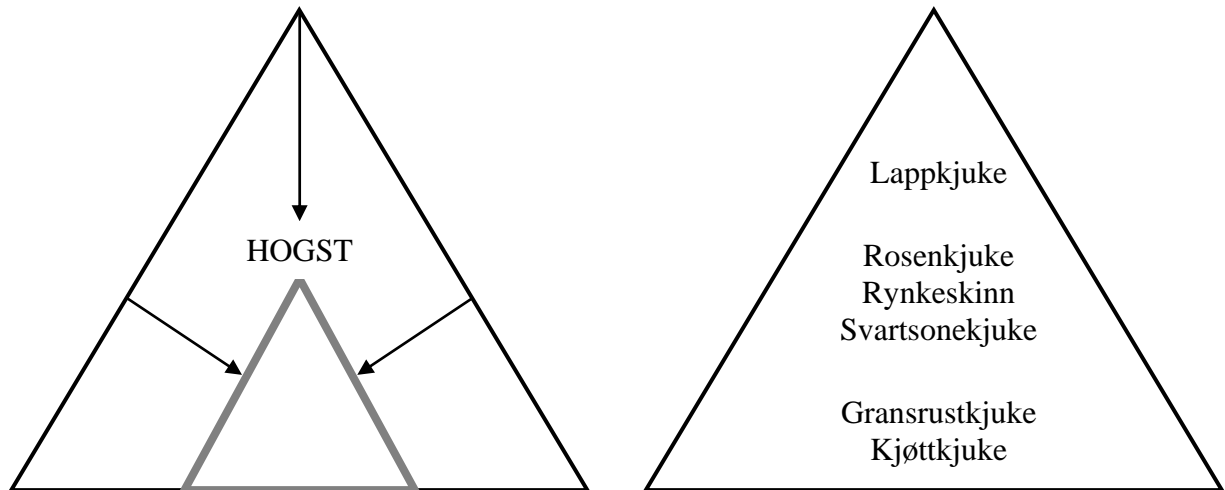
Det er godt dokumentert at skogbruk har hatt negativ effekt på et bredt spekter av skoglevende arter (se bla. (Bendiksen m.fl. 1997, Direktoratet for Naturforvaltning 1999b, Gundersen og Rolstad 1998, Larsson 1997, Lindblad 1998). En stor andel av artene på den norske rødlista hører hjemme i skog (se (Gundersen and Rolstad 1998)). Det må forventes at mange arter der trusselmønsteret er ukjent vil føye seg til lista over arter som trues systematisk av skogbruk. Forvaltningen og skognæringen står derfor overfor en utfordring i å sikre tilstrekkelige leveområder for disse artene.

Kunnskap om ulike arters livsstrategier kan brukes til å lage en forvaltningsmodell for skogbruk og bevaring av mangfoldet. Noen arter er ekstreme spesialister. For slike arter vil et gitt habitat med en passende tilstand og liten arealutstrekning på kort sikt kunne holde en populasjon av arten. Andre arter er generalister som krever store arealer, men har mindre krav til en spesiell eller sjelden naturtilstand. Dette er grove tilnærminger, og en kan finne eksempler på arealkrevende spesialister, for eksempel hvittryggspett (Stenberg 1998). I forvaltnings-sammenheng, er det likevel hensiktsmessig å plassere artene i ulike kategorier avhengig av biotop- og arealkrav. Dette kan illustreres med en tredelt forvaltningsmodell, figur 1 (Aanderaa m.fl. 1996).

Figur 1: Den tredelte forvaltningsmodellen. Artene som er høyt spesialiserte og har små arealkrav kan sikres i reservater og nøkkelbiotoper (firkant nr. 1). Spesialister med større arealkrav (hakkespetter m.fl.) krever spesielle hensyn som for eksempel konsekvent gjensetting av lauvtrær eller lukket hogst (firkant nr. 2). På det meste av arealet vil generelle hensyn være tilstrekkelig for å tilgodese biotop-generalister og arter med moderate biotopkrav (både arter med store og små arealkrav, firkant nr. 3).

Nøkkelbiotoper er et forvaltningsverktøy som er ment å fange opp spesialister og kontinuitetskrevede arter. Slike arter har problemer med å klare seg i et intensivt drevet skoglandskap. Dette kan illustreres med en arts pyramide, der de mest krevende artene finnes på toppen (Gustavson 1999, Håpnes m.fl. 1993), se figur 2. Hvis disse "toppartene" finnes i et område, vil artene lenger ned i pyramiden høyst sannsynlig også forekomme. Økt menneskelig påvirkning "krymper" pyramiden med tap av "topparter" og etter hvert redusert forekomst av arter lenger ned i pyramiden.

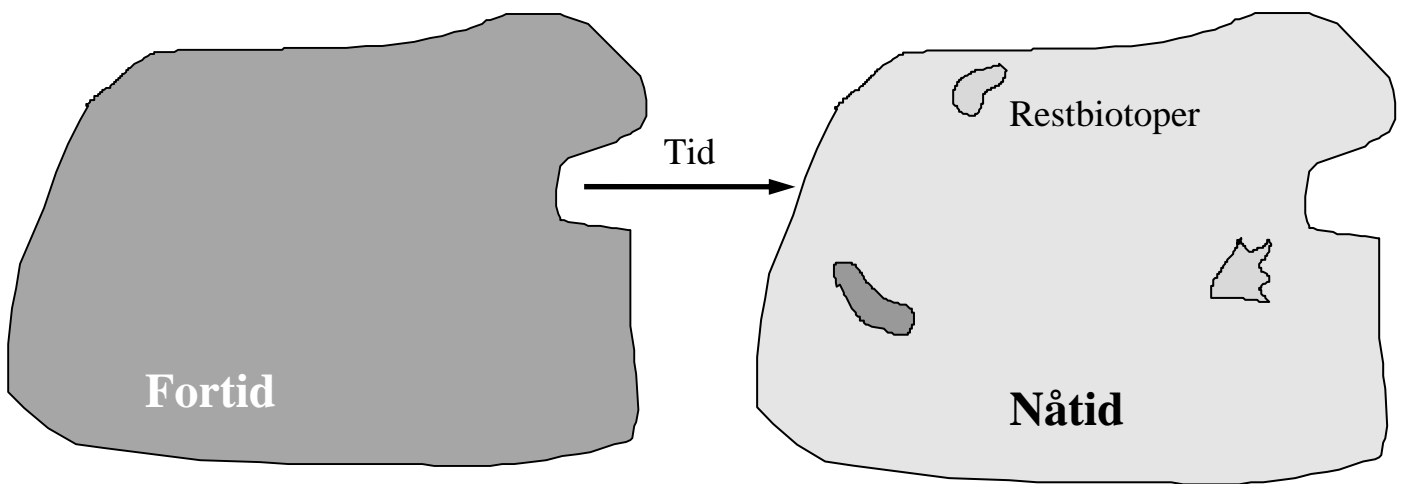
Figur 2: Figurene viser arts pyramider for noen arter av vedboende sopp. Figuren til venstre illustrerer krympingen av pyramiden som følge av hogst. Til høyre er noen av signalartene plassert i pyramiden. På toppen av pyramiden finner vi arter med krav til lang økologisk kontinuitet. Artene lenger ned i pyramiden tåler mer påvirkning.

For å kunne ivareta biologisk mangfold på alle nivåer, også mangfoldet av gener, må biotopene danne et nettverk i landskapet. Mange steder har fragmentering ført til at godt utviklede utforminger av selv de typiske (vanlige) skogtypene har blitt sjeldent (illustrert i figur 3). Nøkkelbiotoper er tiltenkt funksjon som bærer av kilde-populasjoner, som spredningssentra og som spredningshabitat i et fragmentert skoglandskap. For å klare å fordele nøkkelbiotopene slik at de fungerer til gode for det biologiske mangfoldet de er tenkt å ivareta, må en enten ha god kjennskap til aktuelle arters spredningsevne eller basere seg på føre var prinsippet. For de fleste arter er kunnskap om spredningsevne og populasjonsøkologi mangelfull. Det er derfor vanskelig å si noe om hvor tett biotopene må ligge og hvor store de må være for å danne funksjonelle enheter.

Forvaltning av arter i et nettverk av habitater i et fragmentert landskap bygger på teoretiske modeller fra øybiogeografi og metapopulasjonsdynamikk (Hanski og Gilpin 1996). Store områder med ubeboelig habitat er trolig en alvorlig spredningsskranke for arter som har evolvert i et miljø hvor naturlig dynamikk er enerådende over store arealer. Mange vitenskapelige arbeid støtter den hypotese at noen arter kan være sjeldne fordi de har spesielle krav til substrat, og fordi deres spredningsevne er dårlig (Bendiksen et al. 1997, Dowding 1969, Hansson 1992, Kallio 1970, Söderström og Jonsson 1992). I Norge har Lindblad (1998)

vist at artsriksdomen av vedboende sopp (både rødlistede arter og totalt artsantall) er negativt påvirket av skogbruk

Det er vanskelig å vurdere hva som er "totalt vernebehov", d.v.s. hvor store områder som totalt må settes av for å ivareta mangfoldet av arter i et landskap. En rekke forskningsarbeider som omhandler populasjonsutvikling hos virveldyr, viser at når 10-15% av den opprinnelige mengden habitat gjenstår, minsker sannsynligheten for langsiktig overlevelse av populasjonen drastisk (oppsummert i Angelstam og Andersson 1997). I Norge har NINA på bakgrunn av andre nordiske estimer foreslått at 5% av produktiv barskog bør vernes i form av reservater dersom vi skal kunne oppfylle våre internasjonale forpliktelser om bevaring av biologisk mangfold i skog.

Figur 3: Figuren viser "det opprinnelige landskapet" til venstre og dagens landskap til høyre. Fargene angir grad av påvirkning, hvor den mørkeste sjatteringen viser upåvirket skog.

7 Metode – nøkkelbiotopkartlegging i skog

7.1 Definisjoner og forklaringer

Siste Sjanse sin definisjon av nøkkelbiotoper (Haugset m.fl. 1996) er brukt i prosjektet: *Nøkkelbiotoper er områder som er særlig viktige for bevaring av det biologiske mangfoldet fordi de inneholder naturtyper, nøkkelelementer eller arter som er sjeldne i landskapet.* Norsk institutt for skogforskning (NISK) har kommet med en annen definisjon som sammen med Siste Sjanse sin definisjon er lagt til grunn i *Levende skog: En nøkkelbiotop er et avgrenset forvaltningsområde som opprettes for å bevare eller nyskape verdifulle biotoper som ikke ivaretas ved dagens skogbruk* (Gundersen and Rolstad 1998). I denne definisjonen er perspektivet om nyskaping av biotoper forsterket i forhold til i Siste Sjanse sin definisjon.

Nøkkelelementer definerer vi som *elementer i skogen som har stor betydning for artsmangfoldet* (Haugset et al. 1996). Noen eksempler på viktige nøkkelelementer er liggende død ved (læger), stående død ved (gadd), fuktige bergvegger, store steinblokker, spesielt grove trær, hule/avvikende trær, bekk og kilder.

Landskapet er det landområdet som utgjør enheten ved landskapsøkologiske vurderinger. Størrelsen på et landskap er ikke gitt ved et fast antall km², men vil ofte ligge i størrelsesorden 50-300 km². I denne undersøkelsen er det hensiktsmessig å vurdere skogområder i Lørenskog og Rælingen som et landskap.

Restaureringsbiotoper kan defineres som *områder der en ønsker å etablere en nøkkelbiotop som det ikke er tilstrekkelig av i landskapet.* Restaureringsbiotopene skal dekke inn de naturtypene som i dag ikke har nøkkelbiotoper. Dersom nøkkelbiotoper som forvaltningsverktøy skal fungere, må de danne et nettverk i landskapet. Dersom nøkkelbiotoper mangler over store skogsarealer, blir restaureringsbiotoper et middel for å dekke inn de biotoptypene som mangler i nettverket. Restaureringsbiotopene er på grunnlag av naturtype, topografi, skogstruktur, treslags sammensetning og forekomst av nøkkelelementer vurdert til å være de best egnede områdene som fremtidige nøkkelbiotoper.

Signalarter er arter som benyttes for å identifisere skog med høy naturverdi. De brukes til gjenkjenning av bestemte miljøer. Mange signalarter kan være indikatorarter; d.v.s. arter som med sikkerhet stiller spesielle krav til miljøet, og som ofte finnes hvis disse kravene er oppfylt (Gaarder og Haugan 1998). Indikatorverdien for alle signalartene er ennå ikke klarlagt.

Kontinuitet betyr uavbrutt sammenheng. For arters mulighet for spredning og overlevelse er det en klar sammenheng mellom den tidsmessige og den romlige skalaen, i det mulig sprednings-avstand til en art øker med tiden (Gauslaa og Ohlson 1997). Siste Sjanse opererer med ulike typer kontinuitet i skog; i marksjikt, kronesjikt, gamle trær eller død ved. Begrepet innebærer at det har vært stabil forekomst av de ulike skoglige elementer, eller stabile miljøfaktorer over lang tid. For eksempel betyr kontinuitet i død ved at det over et lengre tidsrom har vært jevn forekomst av død ved i alle dimensjoner og nedbrytningsstadier, mens kontinuitet i marksjikt betyr at miljøfaktorer som innstråling, fuktighet, temperaturforhold og jordbunnskjemi har vært stabil over lang tid. Tidsperspektivet er avhengig av skogtypen. Seintvoksende skog med trær som naturlig har svært lang både levetid og nedbrytningstid (for eksempel furuskog) vil bruke mange hundre år på å utvikle kontinuitet i død ved og kronesjikt, mens en ospesuksesjon kan utvikle kontinuitet i løpet av et par hundre år. Vi

snakker om at leveransetiden, tiden fram til optimal tilstand for en art eller artsgruppe inntreffer, er forskjellige for ulike naturtyper (Angelstam og Andersson 1997) Brudd i kontinuitet langt tilbake i tid kan være visket ut i dag, og kontinuiteten vi da observerer er tilsynelatende. Slike områder kan mangle mange arter som finnes i sammenliknbare men helt urørte områder. Siste Sjanse opererer med god, middels og lav kontinuitet. Disse nivåene er av praktiske hensyn i noen grad skalert i forhold til påvirkningsgraden i landskapet.

7.2 Kriterier for utvelgelse av nøkkelbiotoper

Følgende kriterier har blitt brukt ved utvelgelse av nøkkelbiotoper:

- Naturtypers sjeldenhet i landskapet
- Forekomst av viktige nøkkelementer.
- Forekomst av signalarter eller rødlistede arter.
- Biotopens topografiske plassering.
- Biotopens evne til å fylle en funksjon for bevaring av biologisk mangfold i et aktivt drevet skoglandskap.
- Biotopens plassering i landskapet.

7.3 Kriterier for verdisetting av nøkkelbiotoper

Nøkkelbiotoper er områder med spesielle naturverdier. Noen biotoper er spesielt viktige for biologisk mangfold og antas å kunne fylle flere økologiske funksjoner enn andre. Det er slike aspekter, og ikke et ønske om å rangere verdien av det biologiske mangfoldet, som ligger til grunn for verdisettingen av naturtyper. Verdisetting av nøkkelbiotopene følger DN-håndbok 13 (Direktoratet for Naturforvaltning 1999a). I denne modellen sorteres de prioriterte naturtypene i kategoriene viktige (B) og svært viktige (A). I tillegg har Siste Sjanse i likhet med andre aktører valgt å dele opp de viktige områdene (B); B* (lokalt viktig) og B**/B*** (regionalt viktige). For videre diskusjon (Direktoratet for Naturforvaltning 1988, Lian m.fl. 1999).

De viktigste kriteriene for verdisetting av de ulike biotopene har i dette prosjektet vært: Biotopens størrelse, antall arter og funn av signalarter og rødlistearter, rikhet og treslagssammensetning.

Det er vanskelig å verdisette nøkkelbiotoper uten å ta i betraktning kvalitetene i landskapet. Verdiskalaen er altså relativ. Dette grepet gjøres for å klare å skille mellom biotopkvaliteter i et landskap som har jevnt høye eller jevnt lave kvaliteter.

7.4 Miljøregistrering i skog (MiS)

Etter at feltarbeidet i Bærum er avsluttet har skogbruket begynt å kartlegge miljøverdier i skog ved hjelp av et verktøy utviklet av MiS prosjektet. Dette verktøyet søker å fange opp variasjoner i naturen langs fuktig-tørr gradienten og en rik-fattig gradient. Den søker samtidig å fange opp elementer knyttet til disse gradientene. Dette kan være bergvegger, død ved av ulike typer, rikbarkstrær m.m. Til sammen utgjør denne variasjonen av vegetasjonstyper og elementer en rekke ulike livsmiljøer. Målsettingen er at de artene som er sensitive overfor et intensivt skogbruk skal kunne etablere seg i de ulike biotopene som livsmiljøene utgjør. Siste

Sjanse mener at det utvalget som er gjort på en god måte fanger opp alle disse miljøene. I vegetasjonstypetabellen er det angitt hvor mye av vegetasjonstype som er plukket ut som nøkkelbiotop.

MiS verktøyet skiller på forvaltning av fuktige og tørre områder. Fuktige områder skal normalt unndras hogst, mens tørre områder kan drives med særskilte hensyn. Et problem også på de tørre områdene er imidlertid mangel på kontinuitet i form av grovere trær og død ved og gadd. Så lenge nøkkelbiotopene utgjør under 5% av det produktive arealet mener vi at det i all hovedsak er biologisk riktig å unndra også disse områdene for hogst. Det er ugunstig å starte arbeidet med å etablere kontinuitetsskoger på tørr mark med å hogge deler av dem.

Ordforklaringer

Biotop	Økologisk term for et område av en spesiell type, definert av de organismene (planter, dyr og mikroorganismer) som typisk lever der.
Biologisk mangfold	Summen av all biologisk variasjon, både innen arten, mellom artene og mellom de ulike økosystemene..
Brannregime	Det naturlige brannregime er mønsteret i de brannene som antennes av naturlige tenningskilder i en region. De vil i Norge si lynnedslag (Mysterud 1997).
Bonitet	Voksestedets evne til å produsere trevirke. Benevnes med overhøyden til trærne ved brysthøydealder 40 år (H40-bonitet).
Buffersone	Med <i>buffersone</i> rundt nøkkelbiotoper menes et areal i tilknytning til biotopen der det tas spesielle hensyn i skogbehandlingen. Det er først og fremst rundt kontinuitetsbetingede nøkkelbiotoper det er nødvendig med buffersone, i det snauhogst inntil biotopen påvirker spenn i temperatur, relativ fuktighet, lysforhold og vindhastighet langt inn i biotopen (Olsen 1995). Faktorer som påvirker behovet for buffersone rundt nøkkelbiotoper er: Formen på bestandskanten, beliggenhet i forhold til herskende vindretning og den topografiske lokaliseringen av biotopen.
Edelløvskog	Varmekjære skogsamfunn med treslag som eik, ask, alm, lind, lønn, bøk, hassel og svartor.
Fattigbarkstre Forstyrrelse	Trær med lav pH i barken. Bjørk, gran, furu or og bøk. Med forstyrrelse mener vi her stormfelling, brann, jord-, stein- og snøskred. Slike naturlige hendelser fører til foryngelse av skogen, og i disse områdene finnes det spesielle arter som bare trives der. (Skogbranner har vært en spesielt viktig forstyrrelsestype på Østlandet, og brann har i enkelte områder oppstått 1-2 ganger pr. 100 år, spesielt på tørre vegetasjonstyper. Både sjølve brannflata med den brente veden og utviklingstrinnene etter brannen er viktige naturtyper som inneholder mange truede arter.)
Gadd	Stående, død ved.
Habitat	Lokaliteten eller miljøet som en organisme eller gruppe av organismer lever i.
Impediment	Skogmark med lavere produksjonsevne for trefiber enn det som kreves for å nå opp i laveste bonitetsklasse.
Kontinuitet	Begrepet innebærer i skoglig sammenheng at et miljø har inneholdt de samme elementene over lang tid. Det er da ofte snakk om perioder på 150-200 år eller mer. Man kan snakke om flere former for kontinuitet, hvorav fire nevnes her (Haugset et al. 1996). Kontinuitet i marksjikt: De økologiske forholdene i jordbunn og humusmatte er stabile over lang tid. Kontinuitet i kronesjikt: Skogen har hatt et stabilt kronesjikt og trær i ulik alder over tid. Foryngelsen har skjedd kontinuerlig etter at trær eller tregrupper har gått om kull. I en plukkhogd skog kan man fremdeles ha kontinuitet i kronesjiktet. Kontinuitet i gamle trær: Skogen har jevn tilgang på gamle trær over lang tid. Kontinuitet i død ved: Skogen har hatt jevn tilgang på liggende og stående død ved av ulike nedbrytningsstadier og dimensjoner over tid.

Kulturskog	Kontinuitet i død ved forutsetter normalt kontinuitet i kroneskiktet. Skog som er sterkt preget av skogbruk. De naturlige prosessene er dermed sterkt undertrykket og trærne er sjelden over hogstmoden alder. Skogen har gjerne ”monokulturpreg”
Læger	Liggende, død ved.
Mellomrik bark	Trær med middels høy pH i barken. Lind, eik, hassel, selje og rogn.
Naturskog	Fleraldret skog som har vokst fram ved naturlig foryngelse fra stedegne treslag. Det kan ha forekommet begrensede menneskelige inngrep i form av plukkhogst o.l., men ikke i en slik grad at det har virket forstyrrende på de opprinnelige skogøkologiske prosessene.
Nisje	En arts plassering og rolle i et samfunn. Bestemt av f. eks. næringsforhold, konkurranse, klimatiske forhold osv.
Populasjon	En gruppe individer av samme art i et gitt område som potensielt utveksler gener.
Rikbarkstre	Treslag med høy pH i barken. Alm, ask, lønn.
Rødlistearter:	Arter som er med på lista over truede arter i Norge (Direktoratet for Naturforvaltning 1999b). Se vedlegg 4 for inndeling i truetetskategorier.
Signalarter	Arter som kan være til hjelp ved gjenkjenning av bestemte miljøer, men som ikke oppfyller alle kravene til en indikatorart. En rekke signalarter kan vise seg å være gode indikatorarter, men indikatorverdien er enda ikke godt utprøvd.
Sjiktning	Ensjiktet skog har trær i kun en alders- og høydeklasse. Flersjiktet skog har trær i alle alders- og høydeklasser.
Styvingstre	Løvtrær, særlig ask og alm, som ved en viss alder og størrelse fikk toppen og de største greinene kuttet av. Det amputerte treet utviklet en kraftig hovedstamme og dannet friske skudd som kunne høstes med jevne mellomrom.
Suksesjon	Endringer i artssammensetningen som foregår over tid i et økosystem eller et plantesamfunn. Suksesjonen etterfølger ofte forstyrrelser i skogen, og kan deles inn i ulike faser eller utviklingstrinn. I skog går utviklingen fra snaumark via ulike gjenvekstfaser til sluttet bestand.

8 Litteraturhenvisninger for denne rapporten

- Angelstam, P. og Andersson, L. 1997. I hvilken omfatning behøver arealen skyddad skog i Sverige utøkas før att biologisk mangfold skal bevaras. SOU 1997:97, Bilag 4.
- Bendiksen, E., Høiland, K., Brandrud, T.E. og Jordal, J.B. 1997. Truede og sårbare sopparter i Norge - en kommentert rødliste. Fungiflora.
- Direktoratet for Naturforvaltning. 1988. Forslag til retningslinjer for barskogvern. DN-rapport 3-1988, Direktoratet for naturforvaltning.
- Direktoratet for Naturforvaltning. 1999a. Kartlegging av naturtyper - verdisetting av biologisk mangfold. DN-håndbok 13. Direktoratet for naturforvaltning, Trondheim, 238 pp.
- Direktoratet for Naturforvaltning. 1999b. Nasjonal rødliste for truede arter i Norge 1998. DN-rapport 3.
- Dowding, P. 1969. The dispersal and survival of spores of fungi causing bluestain in pine. Trans. Br. Mycol. soc., 52: 125-137.
- Frisvoll, A.A. og Blom, H.H. 1997. Trua moser i Noreg med Svalbard. Førebelse faktaark. Botansk Notat 1997-3, Norges teknisk - naturvitenskaplige universitet.
- Gauslaa, Y. og Ohlson, M. 1997. Et historisk perspektiv på kontinuitet og forekomst av epifyttiske laver i norske skoger. Blyttia, 55(1/1997): 15-27.
- Gundersen, V. og Rolstad, J. 1998. Nøkkelbiotoper i skog, en vurdering av nøkkelbiotoper som forvaltningstiltak for bevaring av biologisk mangfold i skog. Oppdragsrapport 5/98, Norsk institutt for skogforskning.
- Gustavson, L. 1999. Tankarna bakom skogbrukest indikatorarter. Svensk botanisk tidskrift, 92: 273-281.
- Gaarder, G. og Haugan, R. 1998. Nøkkelbiotoper i Suldal kommune. NOA-rapport 1998-1, Siste Sjanse.
- Hanski, I.A. og Gilpin, M.E. (Editors), 1996. Metapopulation biology, ecology, genetics and evolution. Academic press, Inc.
- Hansson, L. (Editor), 1992. Ecological principles of nature conservation. The ecology of dispersal in realltion to conservation. Elsevier Applied Science London, 162-200 pp.
- Haugset, T., Alfredsen, G. og Lie, M.H. 1996. Nøkkelbiotoper og artsmangfold i skog. Siste Sjanse, Oslo.
- Høiland, K. og Wergeland Krog, O. 1999. Hemmelighetskremmeri eller ansvarliggjøring? Blyttia, 57(1): 10-13.
- Håpnes, A., Haugan, R., Bredesen, B. og Rinden, H. 1993. Siste Sjanse, en håndbok om skogøkologi og indikatorarter. Siste Sjanse og WWF.
- Kallio, T. 1970. Aerial distribution of root-rot fungus *fomes annosum* (Fr) Cooke in Finland. Acta. For. Fenn., 107: 1-55.
- Langdalen, E. og Gabrielsen, E. 1971. Vern og sikring av naturmiljø og kulturlandskap i Bærum kommune, Norges Landbrukshøyskole.
- Larsson, K.-H. (Editor), 1997. Rødlistade svampar i Sverige - Artfakta. ArtDatabanken, Uppsala.
- Lian, L., Løvdal, I., Pettersen, S. og Stabell, L. 1999. AREALIS - Biologisk mangfold i Lier kommune. Innsamling, bearbeiding og bruk av biologiske data. Semesteroppgave i miljøvern og forvaltning, Senter for utvikling og miljø.
- Lindblad, I. 1998. Wood-inhabiting fungi on fallen logs of Norway spruce: relations to forest management and substrate quality. NORDIC JOURNAL OF BOTANY, 18(2): 243-255.
- Mysterud, I. 1997. Norsk brannregime. In: K. Solbraa (Editor), Brannflatedynamikk i skog. Aktuelt fra skogforsk, Norges forskningsråd, Oslo.
- Olsen, S.R. 1995. Climatic factors in eleven Norwegian forest edges. In: P. Hyttinen, A. Kähkönen and P. Pelli (Editors), Multiple use and environmental values in forest planning. EFI proc.
- St meld nr 58. 1996-97. Miljøvernpolitikk for en bærekraftig utvikling - dugnad for framtida, Miljøverndepartementet.
- Stenberg, I. 1998. Habitat selection, reproduction and survival in the White-backed Woodpecker *Dendrocopos leucotos*. Dr. Scient. thesis, NTNU Trondheim.
- Söderström, L. og Jonsson, B.G. 1992. Naturskogarnas fragmentering og mossar på temporære substrat. Svensk botanisk tidskrift, 86(3): 185-198.
- Aanderaa, R., Rolstad, J. og Søgne, S.M. 1996. Biologisk mangfold i skog. Norges skogeierforbund og Landbruksforlaget.

9 Bakgrunns litteratur for de enkelte lokaliteter

- Andersen, Geir Sverre og Bergan, Morten 1997. Telling av hekkende sjøfugl i Oslo og Akershus 1997. Notat til Fylkesmannens Miljøvernnavdeling.
- Bakken, T 1991. Hakkespetter i norske barskoger. Vår Fuglefauna nr. 4/91. s 55
- Bendiksen, E. 1994. Botaniske undersøkelser på Fornebu. Vurdering av naturområder i forbindelse med endret arealbruk. NINA.
- Bendiksen E., Høiland, K., Brandrud, T. E. og Jordal J. B. 1997. Truede og sårbare sopparter i Norge - en kommentert rødliste. Fungiflora.
- Bjørbekk & Lindheim AS 1993. Tjernsmyrområdet, prosjektbeskrivelse utarbeidet for Ans Tjernsmyr A. S.
- Bjørndalen, J.E. & Branderud, T.E. 1989. Verneverdige kalkfuruskoger. II. Lokaliteter på Østlandet og Sørlandet. Direktoratet for naturforvaltning. 245 s.
- Blekkoppen 74: 41, 1998
- Blindheim, T. 2001a. Naturundersøkelser på Norges Vel sin eiendom på Øverland. Siste Sjanse - notat 2001-1.
- Bolghaug, C.& Dolmen, D. 1996. Dammer og småtjern rundt oslofjorden; fauna, flora og verneverdi. Vitenskapsmuseet rapport zoologisk serie: 1996-4.
- Brandrud, K. H. 1989. Viola epipsila, V. palustris og V. epipsila x V. palustris i Sørøst-Norge. En undersøkelse av cytologi, morfologi og økologi. Hovedoppgave, matnat - UIO.
- Brandrud, T.E. & Bendiksen, E., 2000. Artsdiversitet og populasjonsdynamikk hos slørsopper (Cortinarius) knyttet til linde-hasselskoger på kalk - et truet element av mykorrhizasopper i Norge. NINA rapp (in prep.).
- Bratli, H. 1995. Botaniske registreringer i Djupdalen, Bærum kommune, Akershus og Hole kommune, Buskerud. Notat til Fylkesmannen i Buskerud, miljøvernnavdelingen.
- Bredesen, B. 1992. Kjaglia, Riskleivbekken, Bærum kommune, Siste Sjanse - Notat.
- Brochmann, C. 1981. Botaniske rapport for Storøykilen og Koksa, Fornebu. Oslo. Upbl. 32 s.
- Bronger, C. 1986. Ramsåsen i Bærum, botaniske verdier. Fylkesmannen i Oslo og Akershus, miljøvernnavdelingen.
- Bronger, C. 1986b. Ostøya i Bærum. Botaniske verneverdier og vegetasjonskartlegging. Fylkesmannen i Oslo og Akershus, Miljøvernnavdelingen.
- Bronger, Cees 1987. Kjaglidalen i Bærum. Botaniske verneverdier. Fylkesmannen i Oslo og Akershus, Miljøvernnavdelingen. Rapport 1987 - 3.
- Bærum kommune 1994. Forstudie av verneinteresser på Fornebu. Dokumentasjonsrapport. Bærum kommune bygnings- og reguleringsvesenet/park- og idrettsvesenet.
- Bærum kommune, Plan og bygningssetaten 1996. Vannbruksplan for øverlandselva med engervannet, Ark.nr.552-1/93, bilag 70.
- Bærum kommune. 1999. Viltkartleggingstabell v/ Yngve Andersen.
- Bærum kommune/ Skogvesenet 1988. Flerbruksplan 1988-1998.
- Bærum park- og idrettsvesen. 1985. Bærums sjø- og strandområder.
- Bøhler, H.C. 1972. Fungi on fern remains, Hovedoppgave i botanikk - Universitetet i Oslo.
- Bøhler, T. 1997. Golfbaneutbygging på fuglerike områder ved Grinijordene i Bærum. Toppdykker`n 20 (3).
- Bøhler, T. 1999. Grinijordene/øverlandselva, 6. juni 1998, turrapport. Toppdykker`n 1. 1999.
- Christiansen, J.P. 1975. Fuglelivet i Asker og Bærum. Asker og Bærum feltornitologiske forening.
- Dalland, Ø. 1969. Naturvern-inventering i Asker, Bærum og Lier.
- Dolmen, D. 1994. En ferskvannsbiologisk undersøkelse av Tjernsmyrtjern og Hosledammen i Bærum kommune, med råd om skjøtseltiltak. Rapport Bærum kommune, Park og Idrettsvesenet. 18 s.
- Enerud, J. og Lund, K. 1999. Registrering av sjørrretvassdrag i Oslo og Akershus, 1996-97. Fylkesmannene i Oslo og Akershus, miljøvernnavdelingen.
- Flatby, S. 1994. Verdifulle kulturlandskap i Oslo og Akershus fylker. Oversikt over prioriterte områder. Fylkesmannen i Oslo og Akershus, miljøvernnavdelingen.
- Frisvoll, A.A. og Blom, H.H. 1997. Trua moser i Norge med Svalbard, førebelse faktaark. Norsk Teknisk Naturvitenskaplige Universitet, Vitenskapsmuseet.
- Fylkesmannen i Oslo og Akershus 1978. Utkast til verneplan for edellauvskog i Oslo og Akershus fylker.
- Fylkesmannen i Oslo og Akershus 1987. Utkast til verneplan for våtmarker i Oslo og Akershus fylker. Fylkesmannen i Oslo og Akershus 1987.
- Fylkesmannen i Oslo og Akershus, miljøvernnavdelinga. 1990. Hurumprosjektet, naturvern. En registrering av vernede og verneverdige områder og forekomster, Bærum kommune.

- Fylkesmannen i Oslo og Akershus, 1996. Kolsås - Dælivann landskapsvernområde med fire naturreservater, Bærum kommune, Akershus fylke.
- Fylkesmannen i Oslo og Akershus. 1989. Viltkart.
- Fylkesmannen i Oslo og Akershus. 1998. Viltkart.
- Greve, L., Midtgaard, F. 1985. *Odontomyia argentata* (Fabricius 1794) (Dipt., Stratiomyidae) new to the norwegian fauna. fauna Norwegica Ser. B Vol. 32 No 2 P. 106.
- Gultvedt, H. 1991. Naturvernområder i Bærum. Bærum kommune, park og idrettsvesenet.
- Hansen, O. & Hansen, L. O. 1998. Verneverdige insekthabitater. Oslofjordområdet. -NINA Oppdragsmelding 546: 1-132.
- Hauge, E. og Midtgaard, F. 1986. Spiders (Araneae) in Malaise traps from two islands in the Oslofjord, Norway. Fauna norv. Ser. B, 33, 98-102.
- Haugset, T. 1995. Nøkkelbiotoper i Kolsås-Dælivann landskapsvernområde. Siste Sjanse-notat 1995-9.
- Heggland, A. & Blindheim, T. 2001. Oversikt over viltområder i Bærum. Siste Sjanse-notat 2001-4.
- Høiland, K. 1998. Forvaltning for truede plantearter i Oslo og Akershus fylker. Økoforsk, program for anvendt økologisk forskning.
- Høiland, K. 1991. Vegetasjon i Stubberud skogpark, Akershus fylke. NINA Oppdragsmelding 88: 1-15
- Høiland, K. og Krog, O.W. 1999. Hemmelighetskremmeri eller ansvarliggjøring. Blyttia 57(1).
- Håland, A., Overvoll, O. og Stellberg, J. 1998. Haga golfbane i Bærum, Konsekvensutredning natur og miljø. Norsk Natur Informasjon - NNI.
- Håpnes, A., Bendiksen, E. og Aanderaa, R. 1993. Natrregistreringer i skogbestand i Oslo kommunes skoger. Oslo kommune.
- I.L. Tyrving & Tanum Vel 1993. Tanumskogen, kart og illustrasjoner.
- Jansson, S. T. 1995. Sjøfuglbestandene på skagerakkysten, sluttrapport fra fellesprosjekt for fylkesmennene på Skagerakkysten. Fylkesmannen i Østfold, miljøvern avdelingen.
- Jensen, C. S. 1998. Truede akvatiske invertebrater i Akershus og Oslo. Norges Jeger- og Fiskeforbund-Akershus. Rapport. 44 s.
- Johnsen, G.H. 1998. Konsekvensutredning golfbane på Grinijordene i Bærum: Vannkvalitet, bunndyr og fisk. Rådgivende Biologer AS, rapport nr. 364.
- Karplanteherbariet i Oslo 1999
- Komite for etterbruk av Fornebu 1997. Fornebu's unike natur - en dokumentasjon (med presentasjon av KEF's miljøalternativ). Rapport.
- Korsmo, H. 1974. Naturvernrådets landsplan for edelløvs-kogsreservater i Norge, Østfold, Akershus, Hedmark og Oppland. Norges Landbrukshøyskole.
- Korsmo, H. & Svalastog, D. 1993. Inventering av verneverdig barskog i Akershus og Oslo. NINA oppdragsmelding 227: 1-128.
- Langedalen, E. og Gabrielsen, E. 1971. Vern og sikring av naturmiljø og kulturlandskap i Bærum kommune. Institutt for hagekunst, Institutt for jordskifte og eiendomsutforming, Norges Landbrukshøyskole.
- Lavherbariet 1999. The Norwegian Lichen Database. <http://www.toyen.uio.no>
- Lindblad, I. 1996. Skogområder i øst-Norge registrert av Siste Sjanse. NOA-rapport 1996-1. NINA-rapport XX?.
- Lundberg, A & Rydgren, K. 1994. Havstrand på Sørøstlandet. Regionale trekk og botaniske verdier. NINA Forskningsrapport 47: 1-222.
- Lysgaard, I., Lenth, K. & Lund, M-K. H. 1982. Kolsås Dælivann området. Bærum natur- og miljøvern og Pedagogisk senter i Bærum kommune.
- Markussen, J.A. 1999. Naturfaglige registreringer i Oslo og Akershus 1993 - 97, verneplan for Oslofjorden. Fylkesmannen i Oslo og Akershus, Rapport nr.2-1999.
- Midtgaard F. og Aarvik L. 1984. Insektinventeringen på Ostøya og Håøya 1983 i: Rapport 7-576, Miljøverndepartementet 1984.
- Moen, A. & Wischmann, F. 1972. Verneverdige myrer i Oslo, Asker og Bærum, rapport i forbindelse med den norske myrreservatplanen. Det Kongelige Norske Videnskabers Selskap, Museet.
- Nakken, T. 1979. Vedboende sopp langs Sandviks-/Isielva i Bærum. Hovedfagsoppgave ved UIO.
- Naturvernforbundet i Bærum. 1992. Bakkekontakt gjennom 20 år. Nøttekråka, jubileumsutgave.
- NOF/Oslo og Akershus 1998. Guide til fuglelokaliteter i Oslo og Akershus. Svein Dale (red.).
- Norderhaug, M. 1977. Verneplan for sjøfuglreservater, utkast delplan 1: Østfold, Oslo/Akershus, Buskerud og Vestfold. Naturverninspektøren for Sør-Norge.
- Olsen, K.M. 1999. Plante- og småkrypregistreringer i Bærum, september/oktober. Notat.
- Poleo, B.S. A. 1994. Kommentarer til kommuneplan 1995 for Bærum kommune, Høringsutkast, desember 1994.
- Rinden, Helge 1988. Ornitologiske observasjoner på Tanumplataet. Notat.
- Rinden, H. og Eine, M. 1993. Amfibielokaliteter i Bærum, en undersøkelse av dammer i Bærum med hovedvekt på byggesonen.

- Røsok, Ø. & Håpnes, A. 1993. Forslag til skøtsel av områder som er frafalt verneplanen for barskog i Oslo og Akershus, ut fra forekomst av truede arter. Siste Sjanse - Rapport.
- Røsseng, O. 1996. Botanisk inventering av Fornebuhalvøya 1993-95.
- Simonsen, L. 1996. Bunndyr som indikator på organisk forurensning. Øverlandsvassdraget i Bærum. Hovedoppgave ved institutt for biologi og naturforvaltning, NLH, 49 sider med vedlegg.
- Skar, L. 1993. Naturvernområder i Bærum. Bilag til næringen nr. 14/1993. Bærum kommune, kommunalavdelingen for kultur, kirke og fritid. 4s.
- Sloreid, S. E., Stabbetorp, O., Svalastog D., Walseng, B. 1995. Natur - undersøkelser i forbindelse med regulering av skole på Jarmyra.
- Sopphebariet 1999. The Norwegian Mycology Database. <http://www.toyen.uio.no>
- Stabbetorp, O., Eriksen, J. E. og Wischmann 1994. Lokalflora for Oslo og Akershus, foreløpig utgave del 1-6. Norsk botanisk forening, Østlandsavdelingen.
- Statens vegvesen 2000. E 18 Vestkorridoren, temautredning: naturmiljø, jord og skogressurser.
- Stensland, P. og Bøhler T. 1997. Analyse av sannsynlige konsekvenser for fuglelivet i forbindelse med omdisponering av Grini-jordene til Golfbane & NOF's forslag til arealdisponeringer. NOF rapport, Norsk Ornitologisk Forening, avd. Oslo og Akershus.
- Wischmann, F. 1970. Kartotek kort over lokalt, regionalt og nasjonalt sjeldne karplanter funnet i Bærum kommune.
- Økland, K. A. & Økland J. 1996. Landoversikt over funn av ferskvannssvamper (Porifera: Apongillidae) i Norge - En database. rapport Nr. 159. Laboratorium for ferskvannsekologi og innlandsfiske (LFI). Zoologisk museum, Universitetet i Oslo.
- Aagard, K. og Hågvar, S. 1987. Sjeldne insektarter i Norge. 1. Døgnfluer, steinfluer, øyestikkere, vannteger, vårfluer, rettvinger, saksedyr, nettvinger, mudderfluer og skorpionfluer. Med en generell innledning om vernearbeidet for insekfaunaen. Økoforsk utredning. 1987: 6
- Aarvik, L. og Midtgaard, F. 1986. Records of lepidoptera from Håøya and Ostøya in inner Oslofjord. Fauna norvegica Ser. B. 33, 47-53.

10 Observatørliste

Denne listen er ikke fullstendig. Avdøde personer er for eksempel i liten grad listet.

Alfhild Olsen	Halvdan Rui	Odd Stabbetorp
Anders Often	Harald Bratli	Oddvar Hansen
Anna-Elise Torkelsen	Harald Korsmo	Oliver Smith
Arne Eftestøl	Harald Meland	Per Gylseth
Arne Hegglund	Inger Egeland	Per Stensland
Asbjørn Moen	Inger Næss	Per Sunding
Asbjørn Solås	Ingunn Løvdal	Peter Wassum
Bjørn Walseng	Irene Lindblad	Pål Steine
Bjørn Wiborg	Ivar Jørstad	R. Gjermundsen
Bodil K.P. Sveum	J Dyring	Reidar Haugan
Bård Bredeesen	J. Økland	Rolf Nordhagen
Carl Bolghaug	Jan Korsmo	Sidsel Tross Berg
Caspar Falkenberg	Jogeir Stokland	Sigmund Hågvar
Cees Bronger	John Axel Nannfeldt	Stein Flatby
Christian Brochmann	John Egeland	Svein-Erik Sloreid
Dag Dolmen	Jæge Schmidt	Sverre Sundby
Dag Svalastog	Jørn Erik Bjørndalen	T. Nakken
Edvin Johannesen	K. A. Økland	Terje Blindheim
Egil Bendiksen	K. Aagaard	Terje Bøhler
Eilif Dahl	Kjell Kvavik	Tom Hellig Hofton
Einar Timdal	Kjell Magne Olsen	Tor Erik Brandrud
Else Wiborg	Klaus Høyland	Tore Berg
Even Jonsrud	Knut Rydgren	Torunn Lynnebaken
F. Hjort	Lars Ove Hansen	Tove Nakken
Finn Egil Eckblad	Leif Westgaard	Trine Haugset
Finn Wischmann	Leif Aarvik	Trond Schumaker
Fred Midtgaard	Magnhild Bue	Yngve Andersen
Geir Gaarder	Marianne Beidel	Øystein Røsok
Geir Hågvar	NOF	Øyvind Weholt
Gro Gulden	Odd Røseng	

11 Lokalitetsliste

Lokaliteter er sortert alfabetisk etter lokalitetsnavn. Lokalitetsnummeret fra databasen står i parentes etterfulgt av hovednaturtype, naturtype og lokalitetsverdi. På linjen under er det angitt hvorvidt det er registrert rødlistearter av vilt, karplanter, sopp, moser, lav eller insekter. Nederst står det en kort beskrivelse av lokaliteten. Utfyllende informasjon finnes i naturbasen.

- Alv naturreservat** (110), Havstrand/ kyst, Hekkelokalitet for sjøfugl, Svært viktig
 Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
 Viktig hekkeplass for sjøfugl.
-
- Anderskleiva** (188), Skog, Urskog/gammelskog, Viktig
 Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 1
 Østvendt blåbærgranskogsbiotop på middels bonitet. Granskogen er godt sjiktet og hovedelementet er store mengder læger i tidlig nedbrytningsfase og noen middels og mye nedbrutte læger.
-
- Arboretet Øverland** (293), Ferskvann/ våtmark, Dammer, Svært viktig
 Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 2
 Parkdam med truet salamander.
-
- Berghov** (325), Skog, Gråor-heggeskog, Svært viktig
 Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 4
 Gråor-heggeskog med funn av flere rødlistede sopparter.
-
- Bjerke** (281), Ferskvann/ våtmark, Dammer, Svært viktig
 Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 1
 Gårdsdam med truet salamander.
-
- Bjerkholmen** (405), Havstrand/ kyst, Kalkrike strandberg, Svært viktig
 Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
 Viltbiotop og område for potensielt sjeldne planter.
-
- Bjerkoddveien** (287), Ferskvann/ våtmark, Dammer, Svært viktig
 Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 1
 Hagedam med truet salamander.
-
- Bjørnen** (224), Ferskvann/ våtmark, Fuktenger, Svært viktig
 Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 1
 Lokaliteten har stor verneverdi. Strand- og fuktengene er meget store og velutviklede. Flere sjeldne arter forekommer på lokaliteten. Vegetasjonen i bukta er trolig verdifull som fuglebiotop.
-
- Bjørumsbråtan øst** (32), Kulturlandskap, Hagemark, Viktig
 Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
 Antakelig gammel hagemarkskog som er i ferd med å gro igjen. En del død ved og enkelte store løvtrær.
-
- Bjørumsbråtan** (201), Skog, Urskog/gammelskog, Viktig
 Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
 Biotopen består av delvis gammel blåbærgranskog med mye død ved oppe på kollen og rasmarskog med gran og en del edelløvtrær nede i skrånningen, hvor det også var jevnt med død ved.
-
- Bjørums saga** (124), Skog, Gråor-heggeskog, Svært viktig
 Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 6
 Bekkekløft langs elva, stedvis med bratte bergvegger og noe rasmark. Gammel granskog og lauv/edellauvskog langs kløfta. Lengst sør yngre gråor/heggeskog og noe ask-snelleskog.
-
- Bjørumsåsen nordøst** (119), Skog, Urskog/gammelskog, Viktig
 Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 4
 Bratt østvendt blandingsskog med endel rasmark (endel av den relativt stabil). Ganske jevn blanding av gran og edellauv, og et betydelig innslag av boreale løvtrær som bjørk, osp og selje. Næringsrikt og kalkrikt på det meste av arealet.
-
- Bjørumsåsen** (79), Skog, Rikere sumpskog, Viktig
 Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
 Ikke-grøftet svartorsumpskog med svartor og gran som de dominerende treslag. Det er også en del bjørk og gråor. Grunnvannsstanden er forholdsvis høy i hele sumpen, det renner en liten bekk inn fra nord-vest.
-
- Blekkevann** (5), Skog, Urskog/gammelskog, Viktig
 Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 1
 Blandingsskogsbiotop på sørvendt skrent. Forholdsvis rikt med innslag av blåveis, myske og myskegras. Mye bergvegger og i en kløft er det ansamling av en del grove læger av gran hvor det ble registrert den hensynskrevende arten duftskinn.
-
- Blommenholm, Solvikveien 17** (86), Kulturlandskap, Store gamle trær, Viktig
 Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
 En eik vernet som naturminne (Skar 1993). Eika er ikke undersøkt for biologisk mangfold.
-
- Bogstadvannet SV** (82), Ferskvann/ våtmark, Rike kulturlandskapssjøer, Viktig
 Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 2

Kartlegging og verdisetting av naturtyper i Bærum kommune

Viktig karplantelokalitet og viltområde for fugl.
kalmusrot, myrstjerneblom, blærestarr (Klaus Høyland pers. med).

Borøya NV (81), Havstrand/ kyst, Strandeng og strandsump, Viktig

Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 1
Strandlokalitet som er vurdert som regionalt verneverdig i 1991. Lokaliteten var da lite påvirket. Stranda ligger i tilknytning til kalkfuruskog som er beskrevet i Bjørndalen og Branderud 1989.

Borøya NØ (39), Skog, Kalkskog, Svært viktig

Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Den finest utviklede kalkfuruskogen finnes nord og vest på øya. Vegetasjonsfordelingen fra stranda og innover er typisk for indre oslofjord

Borøya (42), Skog, Urskog/gammelskog, Svært viktig

Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 9
Svært viktig naturområde for planter, dyr og insekter.

Breimåsan (143), Myr, Intakt lavlandsmyr, Svært viktig

Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 1
Viktig myr for spillende Orrfugl. Verdifullt stort myrkompleks.

Brunkollen sør (322), Skog, Urskog/gammelskog, Viktig

Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Variert gammel granskog med mange viktige elementer for biologisk mangfold.

Bråtan (150), Kulturlandskap, Slåtteeenger, Viktig

Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Det ble gjort funn av et tjuetalls karplanter som opptrer vanlig i ugjødsle-hevda slåtteeenger. Engene bar imidlertid preg av å gro igjen

Bukkesteinshøgda øst (120), Skog, Urskog/gammelskog, Viktig

Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 2
Østvendt rasmark med rik treslagsblanding. En del død ved av alle treslag. Funn av to rødlistede sopparter.

Burudvann øst (197), Skog, Urskog/gammelskog, Viktig

Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Vestvendt varm, tørr furuskrent med mange strukturfuruer med flat krone og grov bark, relativt grove dimensjoner. Furuskogen har et særegent preg sett i landskapsperspektiv og har et godt potensiale til å huse vedboende sopp og insektarter knyttet til furu.

Buråsen / Kastemyr (136), Myr, Intakt lavlandsmyr, Viktig

Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Stor betydning som viltområde (spes. jerpe, orrfugle, hare og elg). Området grenser i vest mot Løvenskiold-Vækerø A/S i Asker kommune hvor blant annet haveråsmyra (Kastemyr) befinner seg.

Butterud vest (319), Skog, Rik edellauvskog, Viktig

Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Rik edelløvsog med stor potensiale for å huse et rikt biologisk mangfold.

Bærums verk (15), Kulturlandskap, Parklandskap, Viktig

Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 1
Parklandskap med en rekke ulike treslag av større dimensjoner.

Dalbo naturreservat (93), Skog, Rikere sumpskog, Svært viktig

Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Formålet med vernet er å bevare edelløvsog av typen snelle-askeskog med skavgras. Bestanden er et av de største vi har av denne skogtypen, og antakelig unikt for hele Nord-Europa.

Dromåsen nord (74), Skog, Rikere sumpskog, Viktig

Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Flatt område med sumpskog. Mest blanding av gran og svartor, men også reine svartorbland. Relativt grove og gamle trær, endel død ved og gadd av gran og løvtrær.

Dronningen (225), Havstrand/ kyst, Kalkrike strandberg, Svært viktig

Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 1
Området er prioritert i den nasjonale planen for bevaring av verdifulle kulturlandskap. Området har velutviklede kalktørrenger, typisk for kambro-silurøyene i indre oslofjord. Artsrike utforminger med en rekke sjeldne karplanter

Dronningåsen (243), Skog, Kalkskog, Svært viktig

Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Lokaliteten er middels verneverdig. På tross av store hogstflater og stygge sår i jordbunnen vil området over tid vende tilbake til sin naturlige tilstand. Kalkfuruskogen nederst i åsen er meget velutviklet og hører med blant de største på øya.

Dyrefaret (207), Skog, Rik edellauvskog, Lokalt viktig

Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Biotopen er preget av en yngre hasselskog på vestsiden av stien og en fuktigere gråor-askeskog i bunn av dalen i øst. En stor hul alm blir brukt til leketre. Det går turvei gjennom hele biotopen.

Dæli (17), Kulturlandskap, Slåtteeenger, Viktig

Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Gammel eng hvor det nå drives gammel slått.

Dælivann med omegn (216), Kulturlandskap, KULTURLANDSKAP, Svært viktig

Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0

Kartlegging og verdisetting av naturtyper i Bærum kommune

Sammensatt kulturlandskap med store verdier for vilt og planter, sopp. Området inneholder flere reservater, våtmark og en rekke nøkkelbiotoper.

-
- Dælivann** (20), Ferskvann/ våtmark, Rike kulturlandskapsjøer, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 6
Rik kulturlandskapsjø med rikt fugleliv og frodig vegetasjon.
-
- Dælivannet nord** (134), Skog, Gammel lauvskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Eldre, fuktig bjørkeskog. Innslag av svartor og furu. Skogen er nylig tilplantet med gran og delvis grøftet. Endel døende bjørkeved, både læger og gadd (Haugset 1995).
-
- Dælivannet nordøst** (151), Skog, Urskog/gammelskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Fuktig granskog med innslag av en del lauv. en God del død ved av gran og lauvtrær. Til dels sunpskogspreg av rik type. Det ble ikke brukt tid på å lete etter kravfulle og sjeldne arter, men disse er potensielt til stede.
-
- Dælivannet østlia** (133), Skog, Urskog/gammelskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 2
Gammel granskog med enkelte læger av gran, lite nedbrutte. Ingen kontinuitet i dødt virke. Stedvis er skogen angrepet av barkebiller. Gadd av gran finnes. Endel bjørk og furu, og noe hassel og lønnon.
-
- Dæliveien** (72), Skog, Rikere sumpskog, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 1
Formålet med biotopen er å ivareta en sjelden naturtype: ask-snelleskog som kun finnes sparsomt rundt Oslofjorden og noe i Trøndelag
-
- Eine** (163), Skog, Urskog/gammelskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Her finnes hovedsakelig granskog av lågurt og høgstaudetype, men også en del innslag av edelløvtrær, og furuskog på knausene. Det renner en bekk gjennom biotopen som også har mye bergvegger, endel store steiner og noe hengelav på trær.
-
- Eineåsen sydstup** (210), Rasmark, berg og kantkratt, Sørvendt berg og rasmark, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Sørvendt rasmark med små holdt og tregrupper med alm-lindeskog. Marginal skog øverst i bratt skråning. Mange gamle krokete lindetrær. Potensiale for sjeldne arter knyttet til varmekjær soleksponert skog.
-
- Endli sør** (320), Skog, Rikere sumpskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 1
Rik og frodig fuktskog og alm-lindeskog. En av få slike biotoper i Bærum som ligger på rik leire under marin grense.
-
- Engadalen sør** (234), Skog, Urskog/gammelskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 2
Biotop med overveiende alm-lindeskog og lågurt granskog. Grana dominerer, men det er gode innslag av ulike edelløvtrær. Skogen bærer ikke mye preg av kontinuitet, men det er noe læger av ulike typer representert.
-
- Engadalen** (236), Skog, Gråor-heggeskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 1
Mindre fuktskog med gråor og ask. Forholdsvis rik karplanteflora .
-
- Engaåsen** (241), Rasmark, berg og kantkratt, Sørvendt berg og rasmark, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 1
Østvendt rasmark som er tildels lite tresatt. Ett område på midten har også innslag av en del gran. Noen elementer i form av død ved, bergvegger og noserike løvtrær finnes. Den hensynkrevende mosearten grønnsko ble funnet på granlæger nede ved bekken.
-
- Engervann** (41), Ferskvann/ våtmark, Rike kulturlandskapsjøer, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 4
vann med rik flora ved innløpet og utløpet. Vannet må antas å inneholde en rekke sjeldne ferskvannsinsekter (bl.a. biller, nebbmunner, tovinger og vårfluer).
-
- Enli naturreservat** (96), Skog, Rik edellauvskog, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Formålet med vernet er å bevare edelløvskog av typen alm-lindeskog med sterk dominans av lind. Lite tilgjengelig. Verneår 1982 (Korsmo 1974, Skar 1993).
-
- Finnehytta** (196), Skog, Rik edellauvskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Spesiell beitepåvirket biotop med rik blandingskog.
-
- Fleskum** (147), Skog, Rik edellauvskog, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Rik edelløvskog med stort innslag av tildels grov lindeskog. Sjelden skogtype i Indre Oslofjord
-
- Flisebukta** (250), Skog, Kalkskog,
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
I tillegg til kalkfurskogen er det interessante utforminger av kalkrike enger, gråor-askeskog, Driftevollsamfunn
-
- Fløyta** (31), Myr, Rikmyr, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 1
Rik til intermediær rik myr langs Fløyta elva.
-
- Fornebu brannstasjon** (23), Skog, Rik edellauvskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Rik edelløvskog som er mye påvirket.
-

Kartlegging og verdisetting av naturtyper i Bærum kommune

- Førnebu (212)**, Havstrand/ kyst, Andre viktige forekomster, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Svært viktig viltområde, kalkrike strandberg, strandenger.
-
- Fuglemyr vest (194)**, Skog, Urskog/gammelskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Biotopen består av en liten nord sørgående dal med tilliggende dalsider. Østsiden består av yngre skog som ikke har nøkkelbiotopkvaliteter, men som fungerer som en naturlig bufferson. I dalbunnen er det fuktig rik skog og i vest rik lågurtgranskog med en god del død ved
-
- Førstveien (259)**, Havstrand/ kyst, Kalkrike strandberg, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Frodig tørrbakke med innslag av en god del smaltimotei. Lite buskvegetasjon, men en del innslag av bjørk, furu og lønn i øvre deler av biotopen.
-
- Furuholmen (267)**, Havstrand/ kyst, Kalkrike strandberg, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Holme som bør undersøkes nærmere.
-
- Furuåsen sørøst (168)**, Skog, Urskog/gammelskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 1
Østvendt helling med steinete lågurtskog, halvåpen med mye lønn. Grana har er her i sammenbruddsfase. Søkk med sumpskog dominert av gran og svartor. Det er mye læger og gadd av gran, mindre av løv. Generelt rik skog som er flersjiktet med god spredning.
-
- Gamle Drammensvei 48A (291)**, Ferskvann/ våtmark, Dammer, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 1
Hagedam med truet salamander.
-
- Garlaushøgda øst (228)**, Skog, Kalkskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Sørvendt varm, tørr og rik skog med kalkpreg. Skogen er flersjiktet med stor spredning og inneholder høyreiste trær og en del læger av gran, furu, boreale løvtrær og edelløvtrær. Det er en del gadd av gran, furu, bjørk og osp.
-
- Garlaushøgda (229)**, Skog, Urskog/gammelskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 1
Nordøst vendt lise med blåbær og bærlyngskog øverst, rikere skog nedover i lia. Gammel flersjiktet granskog dominerer, men særlig i nord finnes det gode innslag av grove furuer. Flekkvis finnes det endel osp.
-
- Gaupeberget sør (164)**, Skog, Urskog/gammelskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 4
Rik eldre skog med mye død ved.
-
- Gaupeberget øst (161)**, Skog, Urskog/gammelskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Biotopen ble registrert av Terje Blindheim 24 juni 1999.
Biotopen er hovedsakelig dominert av lågurtgranskog, men det er en mindre sumpskogsbit i øst og spredt innslag av edelløvsog.
-
- Gaupeberget (75)**, Skog, Urskog/gammelskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 1
I bunnen svært frodig høgstaueskog, lenger opp i sørvendt helling, steinete lågurtgranskog, dels rasmrk med mye lønn. Mye gammel gran, samt gadd og læger, men sterkt nedbrutte læger mangler helt.
-
- Glittedammen nord (390)**, Ferskvann/ våtmark, Viktige bekkedrag, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 1
Viktig landskapsøkologisk korridor i et intensivt utnyttet dalføre.
-
- Glittedammen øst (208)**, Skog, Rik edellauvsog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Rikere edelløvsog i bratt lende. Mye rasmrk og ur.
-
- Granbakken vest (256)**, Skog, Rikere sumpskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Rikere ugrøftet sumpskog.
-
- Greinåsen vest (157)**, Skog, Urskog/gammelskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Bratt vestvendt skrent med rasmrkskog, mye løv. Noen gamle trær og noe død ved av alle treslag. Det finnes gadd av gran, furu, bjørk, osp, lønn og selje. I nord dominerer yngre osp som på sikt vil være et viktig element for mange arter.
-
- Greinåsen (156)**, Skog, Urskog/gammelskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 2
Vestvendt li med rik lågurtskog, innslag av høgstaude- og småbregneskog. Gran er dominerende treslag, men med rike innslag av bjørk, osp, lønn og selje, samt noe ask, eik, furu, gråor, hegg, rogn, hassel, lind og einer.
-
- Grevlingåsen 22 (12)**, Kulturlandskap, Parklandskap, Lokalt viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 1
Funn av rødlistet sopp i privat hage.
-
- Grunndalsåsen øst (286)**, Ferskvann/ våtmark, Dammer, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 1
Myrtjern med truet salamander.
-
- Gupu (252)**, Kulturlandskap, Hagemark, Viktig

Kartlegging og verdisetting av naturtyper i Bærum kommune

- Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Større kulturlandskapsområdet med mange styvede trær, små bekkebråg, sumper, små berghamre. Mindre flekker med grasmark omgitt av små lunder og skrenter med løvtrær. Endel eik, den største var over 1 meter i diameter.
-
- Gåsungane** (214), Havstrand/ kyst, Andre viktige forekomster, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Viktig raste- og hekkeplass for sjøfugl.
-
- Gåsøya Nord** (265), Havstrand/ kyst, Kalkrike strandberg, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Tørrbakker med bl. a. strandrisp og bakkefiol. Forholdsvis snaut med vegetasjon.
-
- Gåsøya Nordvest** (266), Havstrand/ kyst, Kalkrike strandberg, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Lite område med to små knauser med mellomliggende liten strandeng. Til dels store populasjoner av den sjeldne planten strandrisp.
-
- Gåsøya Nordøst II** (264), Havstrand/ kyst, Kalkrike strandberg, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Biotop med forekomst av planten strandrisp som er sjelden.
-
- Gåsøya Nordøst** (262), Havstrand/ kyst, Kalkrike strandberg, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Viktig tørbakkeøy med stor populasjon av Drakehode som nå begynner å bli sjelden i Indre Oslofjord
-
- Gåsøya nordøst** (263), Havstrand/ kyst, Kalkrike strandberg, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Viktige kalktørrberg med karplanter særegne for Indre Oslofjord.
-
- Haga** (29), Skog, Gråor-heggeskog, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 12
Rikere sumpskog og gjenvokst hagemarkskog ved golfbanen. Viktig viltbiotop.
-
- Hansebakkmyra** (146), Skog, Rikere sumpskog, Lokalt viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Grøftet, forsumpet skogsmark. Arealet har høy produksjonsevne - G23. En av de beste rådyrbiotoper i Horni skoger. Biotopen bør reinventeres avgrenses og undersøkes biologiske verdier.
-
- Haslum Kirke** (49), Kulturlandskap, Parklandskap, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Parklandskap med mange gorve edle løvtrær.
-
- Haugskollen** (412), Rasmark, berg og kantkratt, Sørvendt berg og rasmark, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Rik sørvendt, bratt ås med stort potensiale for sjeldne og trua mangfold.
-
- Haukedalsbekken vest** (4), Skog, Urskog/gammelskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Biotopen utgjøres av skarpt avgrenset liten dal med steile bergvegger i mot sør og rasmark mot nord. Det er død ved i alle faser av nedbrytning av gran, borealt løv og edelløvtrær. Noen gadd av gran og lønn. Noen grove bjørker, gråor og lønn.
-
- Heggåsen** (6), Skog, Urskog/gammelskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Variert biotop med innslag av flere ulike vegetasjonstyper.
-
- Hestehagen** (223), Skog, Kalkskog, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 2
Lokaliteten har stor verneverdi. Bortsett fra fra en hogstflate er store deler av området uberørt. Åsryggen med kalkfurskog i sør og edelløvsog i nordøst gjør området meget interessant. I begge disse samfunnene finnes en rekke sjeldne arter
-
- Hestehagen** (223), Skog, ,
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 2
- Hesthellåsen** (76), Skog, Urskog/gammelskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Rik sørvendt skråning med mye blandingsskog, mye løvskog. Ganske gammel skog, men bærer tydelig preg av sterk plukkhogst. En del død ved, men lite i seine nedbrytningsstadier. En god del grangadd.
-
- Holtekilen nord** (14), Skog, Rik edellauvsog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Bratt sørvendt li med edelløvsog, småstier og noe eksponert berg. Skog ganske tett og skyggefull med mye naken jord. Nærings- og artsrik type. Kulturpåvirket ved at det tømmes hageavfall fra husene på oversiden.
-
- Holtekilen sør** (13), Havstrand/ kyst, Kalkrike strandberg, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Brakkvannsump, ødeengrester, kratt og småskog på rik grunn. Viktig fugleområde
-
- Holtekilveien** (26), Havstrand/ kyst, Kalkrike strandberg, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 1
Rik tørrbakke med sørlige og sørøstlige arter.
-
- Homanssvei** (288), Ferskvann/ våtmark, Dammer, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 1
Hagedam med truet salamander.
-
- Hompekollen** (162), Skog, Rikere sumpskog, Viktig

Kartlegging og verdisetting av naturtyper i Bærum kommune

- Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Ikke grøftet svartorsumpskog med forholdsvis høy grunnvannstand. Av de eldre trærne er svartor dominerende. Det har vært foretatt inngrep i biotopen for en tid tilbake.
-
- Hornivollen** (142), Kulturlandskap, Naturbeitemark, Lokalt viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Hornivollen var seter for Hornigårdene. Det er nå bare rester av hustufter igjen. Blåmerket sti fører over vollen.
-
- Hornivollåsen** (140), Skog, Urskog/gammelskog, Lokalt viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Skogen består overveiende av blåbærgranskog, men med noe høgstaude og lågurtskog i kantene er inkludert.
-
- Hosledammen** (61), Ferskvann/ våtmark, Dammer, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 4
Dam med rik kantvegetasjon og små holmer med svartor. Sjelden damutforming i regionen.
-
- Huldretjern** (175), Skog, Urskog/gammelskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Rik til middels rik vegetasjon. Gran er det dominerende treslaget, men det er noe innslag av løvtrær. Det renner en bekk vest i biotopen, grensen bør trekkes 10 meter vest for denne (Asker kommune).
-
- Hvilebergåsen sør** (123), Skog, Urskog/gammelskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 3
Biotopen ble registrert av flere i Siste Sjanse i slutten av mai 1999. Sørvendt li med bratte smådaler, dominert av gran med innslag av edelløvtrær og endel grove osper. Flate partier i dalen med sumpskog, både svartorsump og gran-bjørkesump.
-
- Hvilebergåsen** (125), Rasmark, berg og kantkratt, Sørvendt berg og rasmark, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Vest til sørvestvendt bratt og løs rasmark med edellauvskog. Mer gran i nedre deler av biotopen. Rik berggrunn. gammel skog, endel død ved. Det ble gjort noen funn av en del krevende lavarter.
-
- Høgbrenna** (233), Skog, Urskog/gammelskog, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 6
Området Høgbrenna er svært variert, med mange forskjellige utforminger av granskog og sumpskoger (Se vegetasjonskart for biotopen). Høgstaudekog på deler av de flatere partiene, blåbærskog på kollene mellom de to nord-sørgående hoveddallene.
-
- Høvik søndre** (290), Ferskvann/ våtmark, Dammer, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 1
Hagedam med truet salamander.
-
- Indre Hundsund** (65), Ferskvann/ våtmark, Brakkvannspoller, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 4
Et vel arrondert våtmarksareal. En lav bergrygg med en liten kalkfuruskog ligger mellom strandlinje og våtmarker på innsiden. Lengs øst og vest er det tett takrørskog.
-
- Jansbonnåsen nord** (193), Skog, Urskog/gammelskog, Lokalt viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Klassisk åpen forholdsvis ensjiktet blåbærgranskog. Mye gamle skjørtegraner. Biotopen foreslås som restaureringsbiotop for denne typen i Bærum.
-
- Jansbonnåsen sør** (192), Rasmark, berg og kantkratt, Sørvendt berg og rasmark, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 1
Biotopen består i hovedsak av en sørvendt forholdsvis rik rasmark med alm-lindeskog, men i sør og øst er det reinere granskog med innslag av lågurtskog, gråor-heggeskog og noe høgstaudekog.
-
- Jar, Trollveien 10** (87), Kulturlandskap, Store gamle trær, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Områdebeskrivelse innlagt av ILØ den 25.05.99: En alm vernet som naturminne. Verneår: 1956 (Skar 1993).
-
- Jongsmyr** (184), Skog, Urskog/gammelskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Biotopen ligger ved Jongsmyras nordvest side på grensen til Asker. Biotopen består delvis av gråor-heggeskog og delvis av rikere sumpgranskog, fuktig høgstaudekog. Gran er det dominerende treslaget, men det er bra med bjørk og gråor.
-
- Jonsrudtjern nord** (118), Rasmark, berg og kantkratt, Sørvendt berg og rasmark, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Bratt østvendt skrent med rik eldre alm-lindeskog. Store partier har løs, ustabil, tørr rasmark/jord. En større steinur inngår.
-
- Jonsrudtjern sør** (7), Rasmark, berg og kantkratt, Sørvendt berg og rasmark, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Sørøstvendt rasmark med alm-lindeskog. Ikke like godt utviklet som rasmarka nord for Jonsrudtjern, men med en del innslag av løvtrær med rik lav og moseflora. For det meste helt uproduktiv mark.
-
- Jonsrudtjern** (239), Myr, Rikmyr, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Rikmyr med flere krevende plantearter.
-
- Kalvemyrputt** (139), Myr, Intakt lavlandsmyr, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Området består av vann, myr og eldre produksjonsskog hvor busksjiktet av smågran har begynt å utvikle seg. Det er merket sti og løyper i området. Området har randsoner til vann, myr, stier og løyper. Grenselinje mellom Bærum og Lier.
-
- Kalvøya naturreservat** (100), Havstrand/ kyst, Kalkrike strandberg, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0

Kartlegging og verdisetting av naturtyper i Bærum kommune

Geologisk reservat. Formålet med vernet er å verne en viktig lokalitet or forståelse av oslofeltets fossilførende bergarter. Reservatet har innslag av noe rikere strandbergvegetasjon samt noen kalkfuruslagsfragmenter

- Kalvøya sør** (24), Skog, Kalkskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Kalkfuruslag vurdert i verneplanen for kalkfuruslag.
-
- Kalvøya** (408), Havstrand/ kyst, Andre viktige forekomster, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Botanisk rik øy som nå er sterkt slitaspåvirket.
-
- Kastemyr sør** (185), Rasmark, berg og kantkratt, Sørvendt berg og rasmark, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 2
Biotopen grenser mot Asker i sør og øst og mot 5 år gammelt hogstelt i vest. Biotopen er østvendt. Enkelte gran er plukket i biotopens østre del. Dominerende treslag i den godt flersjiktete skogen er gran, lønn og alm. Det er innslag av rogn og selje.
-
- Kattåsen øststup** (171), Rasmark, berg og kantkratt, Sørvendt berg og rasmark, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Skrinn østvendt eksponert rasmarksbiotop med endel edelløvskog. Den sørlige delen er dominert av lind. ellers er hassel, alm, ask, lønn, bjørk, gran og furu vanlige treslag. Det er spredt med eik og osp. Enkelte trær er gamle og har grov sprekkebar.
-
- Kavringen** (195), Rasmark, berg og kantkratt, Sørvendt berg og rasmark, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Rasmark med alm-lindskog og lågurtskog. Sørøstvendt skrent hvor det står en del alm, lønn, ask, hassel og osp. Noe gran og gadd av gran i nordøstlige deler av biotopen. Ligner på mange av de andre nøkkelbiotopene av samme type som er funnet i Bærum.
-
- Kif-hytta nordvest** (129), Skog, Urskog/gammelskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Eldre granskog i ei nord-sørgående kløft. høye, bratte bergvegger finned delvis på begge sider av kløfta. Miljøet i kløfta er tildels skyggefullt og fuktig.
-
- Kirkebykollen** (144), Rasmark, berg og kantkratt, Sørvendt berg og rasmark, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Rasmark med alm-lindskog.
-
- Kirkerudbakken** (33), Ferskvann/ våtmark, Kroksjøer, flomdammer og meanderende elveparti, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 5
Svært viktig biotop for vilt og flere andre organismegrupper.
-
- Kjaglidalen** (43), Skog, Urskog/gammelskog, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 19
Rik dal med en rekke ulike naturtyper representert.
-
- Kjeholmen - Salsund** (52), Havstrand/ kyst, Kalkrike strandberg, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Viktig lokalitet med særpreget tørrbakkevegetasjon. God utforming med rik karplanteflora.
-
- Kjeholmen vest** (53), Havstrand/ kyst, Kalkrike strandberg, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Viktig lokalitet med særpreget tørrbakkevegetasjon. God utforming med rik karplanteflora.
-
- Kjeholmen** (37), Skog, Urskog/gammelskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 1
Barskog og kalktørrberg.
-
- Kjølåsen** (181), Skog, Urskog/gammelskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 2
Biotopen består i hovedsak av eldre granskog på blåbær og småbregnemark, men det er også betydelig innslag av sumpskog. Skogen er flersjiktet med liten spredning, gran er dominerende treslag
-
- Kjørbo** (211), Skog, Kalkskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Rikere skog ved sjøen. Innslag av kalkfuruslag, edelløvskog og tørrbakkevegetasjon.
-
- Kleivveien** (206), Skog, Urskog/gammelskog, Lokalt viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Mindre område med frodig skog. Granskog i nord og løvskog i sørlig del. Det ble gjort funn av ramsløk i sørlig del. Forholdsvis inntak skogfragment i et eller hardt utnyttet område.
-
- Knappnæring** (83), Kulturlandskap, Slåtteeenger, Lokalt viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Mulig interessant sløtteeng, skogsbeitemark
-
- Koksabukta øst** (58), Skog, Rik edellauvskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Bratt sørøstvendt li med edelløvskog, men også innslag av kalkfuruslag. Velutviklet tresjikt av edle lauvtrær, samt furu. Bestanden har middels verneverdi
-
- Koksabukta** (1), Havstrand/ kyst, Brakkvannspoller, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 1
Viktig område for fugl og insekter og karplanter knyttet til rike kalkberberarter og varmt sommerklima.
-
- Kollen nord** (232), Skog, Rikere sumpskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 1

Kartlegging og verdisetting av naturtyper i Bærum kommune

Variert biotop med et belte av rik og intermediær sumpskog som går gjennom indre deler av biotopen. De omkringliggende deler av biotopen er å betrakte som Urskog/gammelskog.

Kollen sør (203), Skog, Urskog/gammelskog, Viktig

Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0

Sør vestvendt skråning på kalkrik grunn. I rasmarka som utgjør haalvparten av biotopen er det endel almlindeskog med stedvis hassel og alm, ask og lønn. Det er ellers innslag av høystaudeskog i sør, spredt med granlågurtskog og noe kalkfuruskog.

Kollen (202), Skog, Urskog/gammelskog, Viktig

Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 1

Sørvestvendt skråning som Kollen sør. Biotopen inneholder gammel granskog og rasmarkskog med en del edelløvtrær. Skogen er flersjiktet med god spredning og har læger av gran og osp i alle nedbrytningsstadier.

Kolleputten (172), Skog, Urskog/gammelskog, Viktig

Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0

Biotopen er tatt ut på bakgrunn av at det er sjeldent og finne et vann-myrrsystem som er såpass urørt. Det er inntakt gammelskog rundt vann og myr. Mest blåbærskog, men med gode innslag av gransumpskog, lågurtskog, høgstaudeskog og lav og lyngrik furuskog

Kolsåsplatået (215), Skog, Andre viktige forekomster, Viktig

Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0

Gammelskogsområde med større viltverdier. Inkluderer flere reservater og nøkkelbiotoper.

Kolsåstupene naturreservat (102), Rasmark, berg og kantkratt, Sørvendt berg og rasmark, Svært viktig

Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0

Verneverdiene er knyttet til: geologiske forekomster og formasjoner, varmekjære og næringskrevende planter på hyller i stupene, lite påvirket skog ved Lille Kolsås, stor variasjon innen et lite område.

Kolsåstupene sørøst (131), Skog, Urskog/gammelskog, Viktig

Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 2

Gammel granskog som stedvis er sterkt angrepet av barkbiller. Enkelte steder store mengder død ved av varierende dimensjon, men ingen kontinuitet i død ved. Noe innslag av rogn, bjørk, osp, hassel. Flersjiktet.

Kolsåstupene (130), Skog, Urskog/gammelskog, Viktig

Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 3

Realtivt gammel granskog med endel læger. Ingen kontinuitet i død ved. Stedvis barkebilleangrepet skog. Innslag av bjørk, osp, hassel, gråor, ask og lønn. Flersjiktet skog. Høgstubber og ei gammel grov bjørk er verdifulle nøkkelementer (Haugset 1995).

Kolsåstoppen naturreservat (97), Skog, Urskog/gammelskog, Viktig

Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0

Formålet er å opprettholde et lite berørt barskogsområde (Skar 1993).

Kongshavn vest (272), Havstrand/ kyst, Kalkrike strandberg, Viktig

Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0

Kalkstrandberg med bl. annet blodtopp som har en av få voksesteder i Bærum her.

Kongshavn (273), Havstrand/ kyst, Kalkrike strandberg, Viktig

Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0

Kalkrike strandberg/tørrbakker som ligger inne på private eiendommer. Til dels rike utforminger, men splittet opp av ulike bygninger og hageanlegg.

Kroken øst (237), Skog, Urskog/gammelskog, Viktig

Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 1

Variert rik biotop med en del ramark med alm-lindeskog, noe høgstaudeskog, lågurtskog og løvsuksesjoner. Det er omtrent like mye gran som ulike løvtreslag (se karplanteliste). I østre deler er det en liten bekk med frodig vegetasjon.

Kroken (47), Skog, Urskog/gammelskog, Viktig

Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 2

Østvendt rik grannlågurtskog med gammel flersjiktet granskog.

Kråka (50), Skog, Rikere sumpskog, Viktig

Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0

Rikere sumpskog med høy grunnvannsstand beliggende helt ned til Bogstadvannets vestsida. Svartor er dominerende treslag, men det er også en del innslag av bjørk og gråor. Mange av trærne har sokkelbygning.

Kråkadalen (51), Skog, Rikere sumpskog, Viktig

Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0

Velutviklet rik sumpskog med flommarkspeg.

Laenga sør (152), Kulturlandskap, Store gamle trær, Viktig

Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0

Hul eik som er nesten 1,5 meter i diameter. Dette er på sikt, sett i sammenheng med mange av de andre grove trærne i området, en viktig insektlokalitet og potensialet for kravfulle lavarter knyttet til grov bark og sopp knyttet til eikeved er stort.

Laenga vest (153), Skog, Gammel edellauvskog, Svært viktig

Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 2

Område med mange store lindetrær. Også innslag av mye hassel, samt andre edelløvtrær. Det ble registrert buorm i lokaliteten.

Lagmannsholmen sjøfuglreservat (114), Havstrand/ kyst, Hekkelokalitet for sjøfugl, Svært viktig

Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0

Formålet er å bevare livsmiljøet for plante og dyrelivet i området, særlig ut fra hensyn til sjøfuglene og deres hekkeplasser (Skar 1993).

Lagmannsholmen-Mellomholmen (213), Havstrand/ kyst, Andre viktige forekomster, Viktig

Kartlegging og verdisetting av naturtyper i Bærum kommune

- Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Skrine holmer med stor verdi for sjøfugl i Indre Oslofjord.
-
- Langenga øst** (132), Skog, Rik edellauvskog, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 2
Eldre edelløvsog med endel gamle, delvis moseklede lind- og lønnetrær. Enkelte trær har vært styva. Sprette forekomster av furu, gran, bjørk og hassel. Død ved av gran (liggende og stående), høgstubber og hule edelløvtrær.
-
- Langmyrbekken** (167), Skog, Urskog/gammelskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 1
Fokuset på denne biotopen er en bekkekløft og en del gammel osp. Gammel granskog dominerer. Biotopen er vestvendt med en gangske bratt li ned mot bekken som danner en liten kløft med rik vegetasjon og løs rasmark.
-
- Langodden** (258), Havstrand/ kyst, Kalkrike strandberg, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Sprette kalktørrenger avbrutt av menneskelige inngrep. Videre utbygging vil hindre ødeleggelse av gjenstående rester.
-
- Langoddeveien/ Snarøyveien** (3), Havstrand/ kyst, Kalkrike strandberg, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Kalkrik knaus med verdifull vegetasjon.
-
- Lauvåsen øst** (180), Rasmark, berg og kantkratt, Sørvendt berg og rasmark, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Biotopen karakteriseres som velutviklet edelløvsog i rasmark og domineres av hassel, alm, lønn, ask og gran. Det finnes død ved av både edelløvtrær og boreale løvtrær, samt noen gadd. Skogen var flersjiktet og inneholder nordøstvent bergvegg.
-
- Lauvåsen** (179), Rasmark, berg og kantkratt, Sørvendt berg og rasmark, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Sør-vestvendt skrent på uret grunn. Brukbar aldersspredning på trærne, men det er få virkelig gamle og grove løvtrær. Forholdsvis lite læger, men finne i alle nedbrytningsstadier av gran, osp, selje og lønn.
-
- Lille ousttangen** (16), Havstrand/ kyst, Kalkrike strandberg, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 1
Kalktørrenger, blodstorkenebbeng og strandeng. Naturtyper som har et stort potensiale til å huse et sjeldent og rikt artsmangfold.
-
- Lillevangsmyr nordøst** (80), Skog, Rikere sumpskog, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 1
Biotopen er dominert av gran, men med forholdsvis stort innslag av svartor. Det er også innslag av andre treslag, bl. a. to større almer. Sumpskogen er ugrøftet .
-
- Lillevangsmyra vest** (242), Skog, Rikere sumpskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Sjelden utforming av sumpskog.
-
- Listuveien** (296), Ferskvann/ våtmark, Dammer, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 1
Dam med truet salamander.
-
- Lomma - Sandvikselva** (68), Ferskvann/ våtmark, Viktige bekkedrag, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 4
Elvestrekning omgitt av rik fuktig gråor-heggeskog og gråor-askesog. Funn av flere rødlistede sopparter og en starrart. Viktig viltbiotop.
-
- Lomma med sideelver** (413), Ferskvann/ våtmark, Viktige bekkedrag, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Viktig bekkedrag og viltbiotop/korridor.
-
- Lortbukta** (274), Kulturlandskap, Parklandskap, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Består av en gammel grov allè i vest, gammel grasmark med flere store og grove trær og en tørrbakke i sørøst. Grenser ned mot liten strand.
-
- Lund** (21), Ferskvann/ våtmark, Dammer, Lokalt viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Potensiell salamanderdam i Tanumskogen.
-
- Lysakertjern** (63), Ferskvann/ våtmark, Rike kulturlandskapssjøer, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 9
Tidligere rikt tjern og myr som nå er sterk påvirket av utbygging og gjengroing. Det er mulig at verdiene kan restaureres.
-
- Lysakervassdraget** (44), Skog, Urskog/gammelskog, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 13
Svært variert og rik elvekløft med unike verdier i Oslo og Akershumåletokk.
-
- Løkkeåsen** (19), Skog, Kalkskog, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 9
Blanding av rik edelløvsog i vest og reinere kalkfurskog mot øst. En rekke sjeldne sopparter finnes her.
-
- Lønnemåshøgda nord** (137), Skog, Urskog/gammelskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 2
Gammel kontinuitetsgranskog med mye død ved og grove trær.
-
- Mellemskjæret naturreservat** (107), Havstrand/ kyst, Hekkelokalitet for sjøfugl, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0

Kartlegging og verdisetting av naturtyper i Bærum kommune

Opprettet i 1970. Formålet er å bevare livsmiljøet for plante og dyrelivet i området, særlig ut fra hensyn til sjøfuglene og deres hekkeplasser (Skar 1993).

-
- Mellomholmen (268)**, Havstrand/ kyst, Kalkrike strandberg, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Holme som bør undersøkes nærmere.
-
- Merradalen (191)**, Skog, Urskog/gammelskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Grandominert noe sjiktet skog i østhelling ned mot Ramsåsstupene. Innslag av en del lauvtrær og læger av lauvtrær, særlig osp. Det er læger av gran særlig i tidlige nedbrytningsfaser.
-
- Munkebakken (22)**, Skog, Rik edellauvskog, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 2
Kalktørrenger, kalkfuruskog og edelløvskog har stor verneverdi, mens hagemarkskogen har middels verneverdi. Artsmangfoldet blandt karplanter er stort, næringskrevende planter.
-
- Myssmørkleiva (189)**, Skog, Urskog/gammelskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Fuktig, rik lite tresatt sump omgitt i vest av østvendt skråning med lågurtgranskog og mot øst avblåbærskog på middels bonitet. Det var læger av gran i alle nedbrytningsfaser, men hovedsakelig i tidlig fase.
-
- Møkkalassene naturreservat (113)**, Havstrand/ kyst, Hekkelokalitet for sjøfugl, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Viktig hekkeområde for sjøfugl
-
- Nedre Riskleivbekken (122)**, Skog, Urskog/gammelskog, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 5
Vestvendt helling med endel skrenter med rasmark. Små flate partier innimellom, steinete bekkeløp. Gran dominerer, men brukbart innslag av lauv i skrenter og langs bekk. Stor variasjon i rikhet, treslag og nøkkelementer.
-
- Nedre vassmyr (135)**, Myr, Intakt lavlandsmyr, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 1
Følgende skogtyper er registrert i området; myr, våtmark, fuktskog, ung granskog med innslag av mye bjørk, gammel granskog med enkelte store lauvtrær. Velutviklet busksjikt på store deler av arealet. myrtjern finnes.
-
- Nordhagen (220)**, Skog, Kalkskog, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Lokaliteten har stor verneverdi. Kalkfuruskogen representerer en meget rik utforming som er sjelden i oslo-området. Bestanden er velutviklet med flere sjeldne og plantegeografisk interessante arter.
-
- Nordre Kjaglia gård (48)**, Kulturlandskap, Slåtteeenger, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 1
Potensielt gammelt kulturlandskap med interessante arter knyttet til skjøttede og ugjødslede enger og beitemark. Bør undersøkes nøyere
-
- Nygaard (227)**, Skog, Rikere sumpskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Trolig ugrøftet sumpskog med mest svartor, men noen fattigere med gran, bjørk og furu i midtre deler. Mange svartor er temmelig gamle grove, men det er lite utvikling av sokler.
-
- Oksenøya vest (71)**, Skog, Kalkskog, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 5
Mosaikkpreget kalkvegetasjon preger lokaliteten. Strandeng og eksponert havstrand inngår også i biotopen. 398 arter av karplanter er funnet, hvorav mange svært sjeldne.
-
- Ollebukta sør (270)**, Havstrand/ kyst, Kalkrike strandberg, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 1
Kalkstrandberg med rødlistede karplanter.
-
- Ollebukta (89)**, Havstrand/ kyst, Kalkrike strandberg, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Viktig lokalitet med særpreget tørrbakkevegetasjon. God utforming med rik karplanteflora.
-
- Ormeåsen nordvest (121)**, Skog, Urskog/gammelskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 4
Bratt vestvendt blandingsskog av gran, borealt lauv og edellauv på kalkrik og næringsrik mark. Edellauv mest i rasmark og i bratte partier. Granskogen stedvis preget av sammenbrudd med død ved av i alle nedbrytningsstadier.
-
- Ostøya (2)**, Skog, Andre viktige forekomster, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 45
Særlig rik og variert øy med stort og variert biologisk mangfold innen flere organismegrupper. Viktig viltområde.
-
- Oust sør (73)**, Skog, Kalkskog, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Området består av kalkskog, kalktørrenger og rik edelløvskog. Dette er skogtyper som har vært vanlig i regionen, men som er sjeldne i dag. Rikt insektfauna, rik flora. Innslag av linderasmark.
-
- Oustommen (245)**, Skog, Kalkskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Lokaliteten har middels verneverdi. Flora og vegetasjon er rik og vekslende med mange sjeldne arter. Spesielt må bestanden med rik lågurtgranskog fremheves.
-
- Paradisbukta sør (85)**, Havstrand/ kyst, Kalkrike strandberg, Svært viktig

Kartlegging og verdisetting av naturtyper i Bærum kommune

- Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Viktig lokalitet med særpreget tørrbakkevegetasjon. God utforming med rik karplanteflora. Bratt og eksponert med forholdsvis lite plantedekke, spesiell utforming
-
- Paradisbukta øst** (59), Havstrand/ kyst, Kalkrike strandberg, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Viktig lokalitet for arter knyttet til kalkrike strandberg og tørrbakker.
-
- Paradisbukta** (84), Havstrand/ kyst, Strandeng og strandsump, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Grunn poll/bukt med lite eller ingen vegetasjon ute i vannet. Fine strandenger og en noe ferskvannspåvirket sumpaktig eng. Viktig fuglelokalitet.
-
- Postdammen og Møllerengåsen** (222), Skog, Rikere sumpskog, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Lokaliteten har stor verneverdi. Området har en rik og variert flora og vegetasjon. Flere av drågene inneholder interessante og spesielle sumpsamfunn. Spesielt må vegetasjonen i og rundt postdammen fremheves, likeså dråget på NV siden av åsen.
-
- Prekestolen** (247), Skog, Urskog/gammelskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Lokaliteten har middels verneverdi. På tross av store hogstflater finnes fine, uberørte områder lengst øst i åsen. Spesielt må den frodige overgangstypen med lågurtgranskog fremheves. Lokaliteten kan ha betydning som forsknings- og undervisningsobjekt.
-
- Prestegårdsdammen** (292), Ferskvann/ våtmark, Dammer, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 1
Hagedam med truet salamander.
-
- Prestejordet** (246), Kulturlandskap, Kalkrike enger, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Bortsett fra jordbruksarealet har lokaliteten middels verneverdi. Området består av et rikt og variert landskap med flere kulturhistorisk interessante plantesamfunn. på åsryggen NV for Oust gård finnes mosaikk av forskjellige tørrengsamfunn (Bronner 1986b)
-
- Prestevika** (244), Skog, Urskog/gammelskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Lokaliteten har middels verneverdi. Flere svært artsrike vegetasjonstyper forekommer. Spesielt må den rike lågurtgranskogen fremheves. De store hogstingrepen og driftsveien har redusert de botaniske verdiene i område
-
- Prinsen** (219), Kulturlandskap, Kalkrike enger, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Lokaliteten har stor verneverdi. Her forekommer en rekke interessante vegetasjonstyper og sjeldne arter. Spesielt må odden med de velutviklede kalktørreng- og bergknappsamfunnene fremheves. Fuktenga har en spesiell utforming med flere sjeldne arter.
-
- Prinsekjøret** (106), Havstrand/ kyst, Hekkelokalitet for sjøfugl, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Formålet er å bevare livsmiljøet for plante og dyrelivet i området, særlig ut fra hensyn til sjøfuglene og deres hekkeplasser (Skar 1993).
-
- Ramstaddammen** (289), Ferskvann/ våtmark, Dammer, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 1
Hagedam med truet salamander.
-
- Ramsåsen naturreservat** (95), Skog, Rik edellauvskog, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Formålet med vernet er å bevare edelløvsskog av typen alm-lindeskog med hegg. Området er lite tilgjengelig.
Verneår: 1982 (Skar 1993, Korsmo 1974).
-
- Ramsåsen** (415), Skog, Urskog/gammelskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Viktig viltområde i bratt rasmark. Den nordlige delen av området er naturreservat.
-
- Ramsåsen-Ringiåsen** (62), Myr, Rikmyr, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Tilhører en av de aller viktigste rikmyrer som er tilbake i låglandet på Østlandet (Høiland 1988)
-
- Raudfjellåsen øst** (299), Skog, Urskog/gammelskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 1
Viltområde med funn av gråspett fra 1989.
-
- Raudfjellåsen** (155), Skog, Urskog/gammelskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 1
Gran/furuskogsbiotop med en del læger og gadd av furu, noe som er sjeldent og finne i landet i det hele tatt. Noe død ved av gran og osp, bjørk. Ekelte ganske grove furuer. En stor del av biotopen er ikke-produktiv skogmark.
-
- Reverud** (209), Skog, Urskog/gammelskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Østvendt rikere skråning med gran- og edelløvsskog. Enkelte fuktigere partier i forbindelse med bekken som renner gjennom deler av biotopen. En del påvirket i bekkeløpet.
-
- Ringrikshaugene** (248), Skog, Rik edellauvskog, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 11
Både kalkrike enger (igjenvokst?, trolig gamle slåtteeenger) og tørrbakkesva er inkludert. Grenser til andre verdifulle naturtyper. Rikt insektfauna, rik flora.
-

Kartlegging og verdisetting av naturtyper i Bærum kommune

- Ringivollåsen m/ Ringivollen** (141), Skog, Urskog/gammelskog, Lokalt viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Området har kulturhistorisk og zoologisk interesse. Merket sti/skiløype går forbi en gammel setertuft. Vegetasjonen er i ferd med å ta overhånd, slik at selve vollen med hustufter i dag praktisk talt er bortgjemt.
-
- Ringsås Restaurant** (280), Ferskvann/ våtmark, Dammer, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 1
Hagedam med truet salamander.
-
- Ringsås sørvest** (170), Rasmark, berg og kantkratt, Sørvendt berg og rasmark, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 2
Glissen skog i rasmark, beliggende mellom ur i vest og skrinn furuskog i øst. Skogbeltet er ikke mer enn 20 meter bredt. Verdiene er knyttet til store, gamle til dels hule, grove eiker, omtrent 20 stykker.
-
- Ringsås vest** (159), Skog, Gammel lauvskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 1
Verdiene er knyttet til en stor andel eldre osp og død ved av osp, samt en stor og flere små eiker. Eksponerte varme ospebiotoper er viktige insektlokaliteter, og det er en underrepresentert naturtype i landskapet. Mye av skogen er uproduktiv.
-
- Ringsås** (158), Skog, Gammel edellauvskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 1
Område med en god del store og middels store eiker samlet i et område. Ellers i Bærum finnes eikene enkeltvis og sjeldent som et av de skogdannende trærne.
-
- Risfjells østskråning** (27), Rasmark, berg og kantkratt, Sørvendt berg og rasmark, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 1
Biotopen er langstrakt beliggende i østvendt bratt skrent mellom bergvegger i vest og stort sett langsløpende ur i øst. Biotopen er forholdsvis tørr og urete med rasmark og er vanskelig tilgjengelig.
-
- Rognlia sør** (297), Skog, Urskog/gammelskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Viltområde med jerpe.
-
- Rognlia vest** (238), Skog, Urskog/gammelskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 2
Biotop med innslag av alm-lindeskog med delvis mye lind og alm. Rik karplanteflora med slakkstarr og kjempesvingel. I sør et område med skavgras på rik sigevannsjord. To hensynskrevende arter ble registrert.
-
- Rognlia** (240), Kulturlandskap, Slåtteenger, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Gamle slåtte og beiteenger som er i ferd med å gro igjen. Skjøtsel er nødvendig dersom verdiene knyttet til kulturlandskapet skal opprettholdes og økes.
-
- Rognlivann øst** (10), Skog, Gammel lauvskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 1
Grandominert biotop med flersjiktet skog. Stedvis stort innslag av boreale løvtreslag som osp, rogn, selje, bjørk og gråor. Noe død ved av gran og løvtrær i allen nedbrytningsfaser. Viktig kontinuitetsbiotop.
-
- Rolfstangen** (257), Havstrand/ kyst, Kalkrike strandberg, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Rike kalktørberg med mange av artene knyttet til denne vegetasjonstypen. Svært viktig område.
-
- Roliåsen nord** (166), Skog, Urskog/gammelskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 5
Rik fuktig høgstaudekog av gran og litt løvskog langs bekken og hellingen inntil. Mange ferske og middels nedbrutte læger av gran. Lite død ved av løvtrær, endel gadd av gran. Ganske glissen, grov og gammel skog som er flersjiktet med god spredning.
-
- Roliåsen øst** (165), Skog, Gammel edellauvskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Sør-vestvendt, to rike bekkedaler med mye høgstaudekog og bratte kanter med endel løs grus. Mye løvskog, stedvis nesten ren løvskog. Det er innslag av rasmarskog og sumpskog, endel læger av gran, noe mindre løger av løvtrær.
-
- Ropern øst** (275), Havstrand/ kyst, Kalkrike strandberg, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Liten tørrbakke rest i hageområde.
-
- Ropern** (271), Havstrand/ kyst, Kalkrike strandberg, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Rester av kalkrike strandberg. Flere typiske arter for denne vegetasjonstypen.
-
- Ropernveien 17** (40), Ferskvann/ våtmark, Dammer, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 1
Hagedam med truet salamander
-
- Røstvetfjell-Dromåsen** (70), Skog, Urskog/gammelskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 3
Stort område, mest vestvendt. Stor variasjon i vegetasjonstyper: rik høgstaudekog i søkk til tørr blåbærskog på kollene. Gammel gran dominerer, litt glissen skog.
-
- Sakseveien** (173), Skog, Rikere sumpskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Den rikere sumpskogen ligger mellom fattigere myr i vest og skarpt avsatt brattkant i øst. Grensene er trukket noe opp på kanten i øst og noe ut på myra i vest for å bevare et stabilt fuktig klima i biotopen.
-

Kartlegging og verdisetting av naturtyper i Bærum kommune

- Sandholmen naturreservat** (111), Havstrand/ kyst, Hekkelokalitet for sjøfugl, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Formålet er å bevare livsmiljøet for plante og dyrelivet i området, særlig utr fra hensyn til sjøfuglene og deres hekkeplasser (Skar 1993).
-
- Sandviksbukta nordøst II** (261), Havstrand/ kyst, Kalkrike strandberg, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 1
Frodig tørrbakke med rik karplanteflora.
-
- Sandviksbukta nordøst** (260), Skog, Urskog/gammelskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Frodig furubiotop med innslag av edelløvtrær.
-
- Sandvikselva sør for Nybrua** (90), Skog, Gråor-heggeskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Viktig løvskoglokalitet for fugl, hjortedyr, samt sopp, moser og karplanter som er knyttet til rike, fuktige løvskoger på leirjord. Viktig biotop langs et vassdrag som ellers er hardt utnyttet.
-
- Sandvikselva-Isielva** (218), Ferskvann/ våtmark, Viktige bekkedrag, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Elvestreng med større og mindre kantsoner knyttet til seg. Viktig område for fugl og karplanter/sopp som er lever i fuktige løvskoger. Stedvis en del død ved av løvtrær. Området inneholder flere nøkkelbiotoper.
-
- Saraholmen** (54), Havstrand/ kyst, Kalkrike strandberg, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Øya har til tross for sterkt angrep av gravbergknapp (se skjøtsel og hensyn) en artsrik flora
-
- Sauejordet** (38), Kulturlandskap, Naturbeitemark, Lokalt viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 1
Område som er foreslått med spesiell skjøtsel på Sauejordene.
-
- Semsmåsan øst** (183), Skog, Urskog/gammelskog, Lokalt viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Biotopen ble kartlagt av Terje Blindheim 8 juni 1999. Biotopen består av fattig røsslyng-furumyrskog. Denne skogtypen er ikke representert i noen av de andre nøkkelbiotoptypene i kommunen og foreslås her som en restaureringsbiotop.
-
- Semsmåsan** (182), Skog, Rikere sumpskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Sumpskogsbiotop med innslag av både gransumpskog, gråor-heggeskog og viersumpskog. Det er er i dag områdene nærmest elva Gupu som har de største kvalitetene. Her finnes en del død ved av gran og gråor, samt en del grangadd.
-
- Setertjern sørvest** (128), Skog, Gammel lauvskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Eldre ospeholt. Endel store og grove osper, og i tillegg innslag av furu, gran, bjørk og rogn. Flersjiktet, med dominans av eldre trær. Bjørkegadd, samt en østvendt bergvegg (Haugset 1995).
-
- Setertjern vest** (127), Skog, Urskog/gammelskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 1
Relativt gammel granskog med flekkvis endel granlæger i tidlige nedbrytningsstadier. Mye av den døde veden, både gadd og læger har vært utsatt for barkbillangrep. Innslag av bjørk og furu, særlig mye løv i randsona mot tjernet.
-
- Setertjern øst** (126), Skog, Rikere sumpskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Sumpen ligger i et søkk med små bergvegger langs østre kant. En del av svartortrærne er flerstammete og trolig gamle, og de har til dels grov og oppsprukket bark. Skogen har også et stort innslag av gran, noen av dem relativt gamle og grove.
-
- Setertjern** (138), Skog, Urskog/gammelskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Biotopen er grandominert, men med noe innslag av bjørk, furu, selje og rogn. Skogen er flersjiktet med god spredning og inneholdt brukbare mengder med læger av gran i alle nedbrytningsstadier.
-
- Skallum** (66), Skog, Gammel edellauvskog, Lokalt viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Frodig eddeløvskog rund Skallum gård. Området er tenkt utbydt.
-
- Skallumtjernet** (176), Ferskvann/ våtmark, Rike kulturlandskapssjøer, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 1
Viktig dam for planter knyttet til vann. Mulig levested for salamander. Verdifull kantvegetasjon.
-
- Skillebekken** (116), Skog, Rikere sumpskog, Lokalt viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Rikere sumpskog.
-
- Skjær sør for Furuholmen** (105), Havstrand/ kyst, Hekkelokalitet for sjøfugl, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Viktig hekkelokalitet for sjøfugl
-
- Skogen** (149), Kulturlandskap, Skogsbeiter, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 6
Viktig kulturlandskapsbiotop med en rekke sjeldne plante og sopparter.
-
- Skotta** (94), Skog, Rik edellauvskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0

Kartlegging og verdisetting av naturtyper i Bærum kommune

Formålet med vernet er å bevare edelløvsskog av typen alm-lindeskog med hegg. Verneår: 1978 (Korsmo 1974, Skar 1993).

Skriverberget (230), Skog, Urskog/gammelskog, Viktig

Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 1

Fuktig østvendt granskog med god sjiktning. Flere steder finnes glenner etter naturlig avgang. Innslag av en del osp, særlig i vest der skogen ligner en boreal løvsuksesjon. Det finnes tildels mye læger av gran og osp i ulike nedbrytningsstadier.

Smedtangen (57), Havstrand/ kyst, Kalkrike strandberg, Svært viktig

Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0

Kalkrike strandberg med rik karplanteflora. Det er registrert over 300 karplanter på lokaliteten.

Snarøya skole (321), Havstrand/ kyst, Kalkrike strandberg, Viktig

Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0

Kalkrike berg med rik og sjelden flora.

Solkollen (154), Skog, Urskog/gammelskog, Viktig

Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 1

Flersjiktet granskog, alm-lindeskog og rasmarkskog i sørvestvendt bratt li. Lågurtgranskog og alm-lindeskog er dominerende veg. typer. Det er mer og mindre død ved i alle stadier av nedbrytning av både bartrær og løvtrær.

Stabæk, Statens lærerinneskole for husstell (34), Kulturlandskap, Parklandskap, Viktig

Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 1

Parklandskap med mange viktige elementer for biologisk mangfold.

Stein (231), Skog, Rik edellauvskog, Viktig

Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 1

Sørvendt, rik og velutviklet alm-lindeskog. Generelt ikke veldig gammel skog, men enkelte eldre trær finnes, bl. a. en grov eik som målte 250 cm i omkrets. Spredt med læger av mange ulike treslag i alle faser av nedbrytning.

Steindalen (190), Skog, Urskog/gammelskog, Viktig

Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0

Vestvendt rik, variert lågurtskog med gran som dominerende treslag, men med en del innslag av alm-lindeskog ned mot bekken i vest. Skogen er flersjiktet, men med tildels liten spredning. Det er læger av gran og lauvtrær i alle faser av nedbrytning.

Store Hvitesteinvann vest (8), Skog, Urskog/gammelskog, Viktig

Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0

Biotopen var svært frodig og rik på karplanter som ble overfaldisk registrert. Det var en brukbart sjiktet skog med høy andel løvtrær. Det var mye læger og gadd av gran og noe av løvtrær.

Storenga (249), Havstrand/ kyst, Strandeng og strandsump, Viktig

Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 1

Lokaliteten har middels verneverdi. Svært velutviklede saltsiv- og salturtenger forekommer i området. Golfbanen fungerer som barriere for ferdsel gjennom de mest sårbare plantesamfunnene.

Storøykilen (115), Havstrand/ kyst, Brakkvannspoller, Svært viktig

Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 7

Formålet er å bevare viktig vegetasjon og dyreliv knyttet til områdene. Opprettet i 1992. (Skar 1993).

Stovivannet øst (282), Ferskvann/ våtmark, Dammer, Svært viktig

Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 2

Gårdsdam med truet salamander.

Stovivannet (160), Ferskvann/ våtmark, Rike kulturlandskapssjøer, Svært viktig

Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 4

Viktig kulturlandskapssjø med et forholdsvis urørt preg og intakte kantsoner.

Strandalleen (204), Skog, Rik edellauvskog, Viktig

Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0

Rik, fuktig oase i et ellers forholdsvis tettbebygde område.

Stubberud skogpark (92), Skog, Rik edellauvskog, Svært viktig

Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 1

Norges først edelløvsogreservat. I dag finnes også granskog med urskogspreg, eng, hagemark m.m. Verneår: 1929

Stuteberget (221), Skog, Urskog/gammelskog, Viktig

Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0

Lokaliteten har middels verneverdi. Området har mange fine utforminger av skogsamfunn. Spesielt må det fine bestandet med lågurtgranskog framheves. Bestandet med gråor-askeskog er meget uberørt og velutviklet.

Svartebukta (56), Havstrand/ kyst, Kalkrike strandberg, Svært viktig

Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0

Viktig lokalitet med særpreget tørrbakkevegetasjon. God utforming med rik karplanteflora.

Svartskjæra naturreservat (109), Havstrand/ kyst, Hekkelokalitet for sjøfugl, Svært viktig

Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0

Formålet er å bevare livsmiljøet for plante og dyrelivet i området, særlig utr fra hensyn til sjøfuglene og deres hekkeplasser (Skar 1993).

Sæternbekken (226), Skog, Gråor-heggeskog, Viktig

Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0

Svært fuktig, rik skog i to kløfter på marine sedimenter. Mye sumpskog med høyt innslag av løvtrær. Det er en del innslag av bergvegger i nord, noe ferske læger av gran og løvtrær.

Søndre Stovi (323), Kulturlandskap, Store gamle trær, Viktig

Kartlegging og verdisetting av naturtyper i Bærum kommune

- Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Store gamle styvingstrær langs vei og i hagemarkskog.
-
- Tandberg** (283), Ferskvann/ våtmark, Dammer, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 1
Gårdsdam med truet salamander.
-
- Tanum kirke nord** (316), Skog, Rik edellauvskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Rik edelløvsog med enkelte grove trær.
-
- Tanum Kirke** (324), Kulturlandskap, Parklandskap, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Kirkemurer og gamle trær knyttet til slike kan være viktige levesteder for mange arter av lav, moser, insekter og sopp.
-
- Tanum naturminne** (88), Kulturlandskap, Store gamle trær, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Områdebeskrivelse innlagt av ILØ den 25.05.99:
En eik. Viktig element for sopp, insekter og epifyttiske lav og moser. Verneår: 1962 (Skar 1993).
-
- Tanum søndre** (205), Kulturlandskap, Hagemark, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Kulturlandskap som må opprettholdes med fortsatt beiting.
-
- Tanumbråtan nord** (254), Kulturlandskap, Store gamle trær, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Frodig edelløvsog med enkelte store, gamle styvingstrær av ask. Noen av de største trærne var hule.
-
- Tanumbråtan** (64), Skog, Gammel edellauvskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Biotopen ligger i større område med ulike edelløvtrær og bjørk som dominerende treslag. Biotopen blir ansett som viktig pga. det store innslaget av lønn som begynner å bli noe grove.
-
- Tanumplataået** (314), Kulturlandskap, Sammensatt kulturlandskap, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 7
Stort inntakt kulturlandskap med mye edelleløvsog.
-
- Tanumveien nord** (318), Skog, Rik edellauvskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Frodig edelløvsog med mye ask.
-
- Tanumveien** (317), Kulturlandskap, Store gamle trær, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Gamle trær med betydning for insekter, sopp og lav.
-
- Terneskjær naturreservat** (108), Havstrand/ kyst, Hekkelokalitet for sjøfugl, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Formålet er å bevare livsmiljøet for plante og dyrelivet i området, særlig utr fra hensyn til sjøfuglene og deres hekkeplasser (Skar 1993).
-
- Tjersrudtjern** (60), Ferskvann/ våtmark, Rike kulturlandskapssjøer, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 7
Rikt tjern.
-
- Tolverud** (28), Skog, Gråor-heggeskog, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Sjelden naturtype i nasjonal målestokk. Ask-snelleskog.
-
- Tolverudveien** (284), Ferskvann/ våtmark, Dammer, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 1
Gårdsdam med truet salamander.
-
- Torgholtet** (285), Ferskvann/ våtmark, Dammer, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 1
Skogsdam med truet salamander.
-
- Torvøya** (200), Havstrand/ kyst, Kalkrike strandberg, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 2
Kalkrike strandberg og mindre strandeng.
-
- Tretteråsen vest** (148), Myr, Rikmyr, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Rikmyr som ikke har de største kvalitetene med tanke på å huse en rik vegetasjon. I kanten og langs bekken, som stedvis går under torva, er det halvgammel gråor-vierskog. Gråor er dominerende treslag, noe læger av gråor i alle nedbrytningsstadier.
-
- Triungsvann** (117), Myr, Intakt lavlandsmyr, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Våtmarksreservat. Formålet er å bevare viktig vegetasjon og dyreliv knyttet til områdene. Opprettet i 1992 (Skar 1993).
-
- Trollmyr** (169), Skog, Rikere sumpskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Sumpig, skyggefullt skogområde i bred bekkedal med høy grunnvannsstand langs Skvallerbekken. Deler av området er oversvømmet gjennom sesongen.
-
- Tuemyr** (98), Myr, Rikmyr, Svært viktig

Kartlegging og verdisetting av naturtyper i Bærum kommune

- Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Formålet med vernet er å bevare intakt rikmyr med rik og frodig vegetasjon. Verneår 1981 (Moen & Wischmann 1972, Skar 1993)
-
- Tømmerdalen** (174), Skog, Urskog/gammelskog, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 3
Biotopen er verdifull på grunn av dens store mengder død ved i grov gammel granskog på rik mark. Det ble registrert læger av gran og løvtrær i alle nedbrytningsgrader. En del av lægrene er grove.
-
- Ullernbråten Søndre** (30), Skog, Rik edellauvskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Rik edelløvskog.
-
- Urselva nedre** (251), Skog, Gråor-heggeskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 1
Liten elvedal med gråor-heggeskog, edelløvskog og granskog delvis på marin leire. Noe død ved, endel bergvegger. Området har stort potensiale til å utvikle seg til en kontinuitetslomme med stabile fuktighetsforhold.
-
- Urselva nord** (177), Skog, Bekkekløfter, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 1
Steil bekkekløft hvor juvet utgjør mesteparten av biotopen. Opp til 30 meter høye bergvegger bare 5 meter bredt på det smaleste. Særpreget i Bærum og i regionen for øvrig.
-
- Urselva sør** (178), Skog, Gråor-heggeskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Meanderende bekkelokalitet med frodig gråorskog som er rik på strutseving. Det finnes noe læger og gadd av gråor, men skogen er generelt sett relativt ung. Skogen er flersjiktet med god spredning. De største gråor og ask måler ca. 30 cm i diameter.
-
- Urselva** (414), Ferskvann/ våtmark, Viktige bekkedrag, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Viktig viltområde langs Urselva.
-
- Utsiktsveien** (294), Ferskvann/ våtmark, Dammer, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 1
Hagedam med truet salamander?.
-
- Vassmyråsen** (186), Skog, Urskog/gammelskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 1
Forholdsvis stor biotop med til dels mye død ved av gran i alle stadier av nedbrytning. Skogen er nesten helt grandominert og forholdsvis lite sjiktet. Det er en del gadd av gran. Det er forholdsvis variert topografi med bergvegger og små daler.
-
- Vensåsetra** (11), Kulturlandskap, Naturbeitemark, Lokalt viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Potensielt viktig beitemark.
-
- Venåsmyra naturreservat** (99), Myr, Rikmyr, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Formålet med reservatet er å bevare en av de få rikmyrene i indre del av oslofjordområdet. Verneår: 1981. (Moen & Wischmann 1972, Skar 1993).
-
- Veritas øst** (35), Skog, Kalkskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Kystnær furuskog med grov skog og kalkpreg.
-
- Veritasskogen** (36), Skog, Kalkskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 2
- Vestvik** (269), Havstrand/ kyst, Kalkrike strandberg, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 1
Viktige kalktørrenger og takrørskog med rikt mangfold av planter.
-
- Vuikollen vest** (199), Rasmark, berg og kantkratt, Sørvendt berg og rasmark, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Mindre sørvendt rasmark med alm-lindeskog med tilhørende rikere sumpskog i bunnen. Variert biotop innenfor et forholdsvis lite areal. Gran er dominerende treslag, men med innslag av alm og rogn i rasmarka og svartor og gråor i sumpskogen.
-
- Vøyen allé** (69), Kulturlandskap, Store gamle trær, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Hele eikeallen er å se på som viktig elementer for sopp og insekter og på sikt også lav når engang forurensningen fra biltrafikk opphører.
-
- Ytre Ramsås** (187), Skog, Urskog/gammelskog, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 8
Meget variert område med østvendt bratt lågurtgranskog og rasmark med alm-lindeskog i den sørlige delen, frodig alm-lindeskog i dalen som grenser til eksisterende reservat, steile mosekleddede kløfter og frodig rik kontinuitetsgranskog i nord.
-
- Ytre Vassholmen naturreservat** (112), Havstrand/ kyst, Hekkelokalitet for sjøfugl, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Viktig hekkeplass for sjøfugl. Rike strandberg med antatt verdifull karplanteflora.
-
- Østbukta** (55), Havstrand/ kyst, Kalkrike strandberg, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Viktig lokalitet med særpreget tørrbakkevegetasjon. God utforming med rik karplanteflora. Kolle avgrenset av plen og graseng
-
- Østern** (385), Ferskvann/ våtmark, Viktige bekkedrag, Viktig

Kartlegging og verdisetting av naturtyper i Bærum kommune

- Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Viktig landskapsøkologisk korridor gjennom et ellers ubeboelig habitat.
-
- Østervann vest (77)**, Rasmark, berg og kantkratt, Sørvendt berg og rasmark, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Rasmark med edelløvskog og boreal løvskog.
-
- Øverland sør (46)**, Kulturlandskap, Kalkrike enger, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Kalktørreng med flere typiske arter for denne engtypen som har sin hovedutbredelse innerst i Oslofjorden.
-
- Øverlandselva ved Kloppa (67)**, Skog, Rik edellauvskog, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 4
Større område med gråor-askeskog og til dels rein askeskog. Noen steder dominerer lønn og alm og til dels lind. Naturtypen med elv og inntakt skog på begge sider må sies å være sjelden både i regional og nasjonal sammenheng.
-
- Øverlandselva (103)**, Ferskvann/ våtmark, Viktige bekkedrag, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Viktig bekke/elvedrag med verdier knyttet både til organismer som lever i vannet og til kantonene som ligger ned mot elva
-
- Øvrevoll (295)**, Ferskvann/ våtmark, Dammer, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 1
Dam med truet salamander?.
-
- Øyervann øst (145)**, Skog, Urskog/gammelskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Varierende innslag av mange treslag. Blokkmark, rasmark, bergvegger. Det finnes læger av nesten alle treslag i ulike nedbrytningsfaser.
-
- Øyervann (198)**, Skog, Rikere sumpskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Frodig beskyttet søkk med voksen, men fremdeles småvokst sumpskog. Gråor dominerer i nord, mens ask dominerer i sør. Biotopen er rik og godt beskyttet og avgrenset.
-
- Åbortjern (9)**, Skog, Bekkekløfter, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Viktig bekkekløft med en del død ved av gran og løvtrær.
-
- Åbortjernbekken (78)**, Skog, Bekkekløfter, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Bekkekløft med mindre bekk og mye rasmarskog. Grana dominerer og det er til dels mye glenner i skogbildet. Det er mye læger av gran i alle nedbrytningsstadier
-
- Åsengveien (255)**, Skog, Gråor-heggeskog, Svært viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Lokalitet er intakt og bør ivaretas da den er sjelden i nasjonal målestokk.
-
- Åsfjellet (253)**, Skog, Rikere sumpskog, Viktig
Registrerte rødlistearter på lokaliteten: 0
Rik svartorsumpskog med forholdsvis grove trær.
-